

EGE ZEYTİN VE
ZEYTİNYAĞI
İHRACATÇILARI BİRLİĞİ
2021-2022 DÖNEMİ
ÇALIŞMA RAPORU

NİSAN 2022

İÇİNDEKİLER

BAŞKAN'IN MESAJI.....	3
YÖNETİM KURULU	4
GİRİŞ.....	5
BÖLÜM I	5
GENEL EKONOMİK DURUM VE SEKTÖREL DEĞERLENDİRME.....	5
BÖLÜM II	6
TÜRKİYE ZEYTİNYAĞI VE SOFRALIK ZEYTİN ÜRETİMİ	6
BÖLÜM III	8
ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHRACATI.....	8
BÖLÜM IV	17
2021/22 SEZONU ZEYTİNYAĞI VE SOFRALIK ZEYTİN İHRAÇ POLİTİKALARI ...	17
BÖLÜM V	25
EİB GENEL SEKRETERLİĞİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER.....	25
BÖLÜM VI	33
BİRLİĞİMİZ 2022-2023 İŞ PROGRAMI	33
BÖLÜM VII	34
BASINDA EGE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHRACATÇI BİRLİKLERİ	34

BAŞKAN'IN MESAJI

Sayın Üyelerimiz,

Yönetim Kurulumuz, 2021/22 çalışma döneminde yapılan aktivitelerden önemli görülenleri 2021 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda sizlere sunulmak üzere Çalışma Raporu'nu hazırlamıştır.

11 Nisan 2014 tarihinde gerçekleştirilen Genel Kurul ile göreve gelen Yönetim Kurulumuzca, sektörümüzün tüm bileşenleriyle ortak hareket etmek üzerine kurulu bir anlayışın hâkim olması hedeflenmiş ve katılan ve gerçekleştirilen tüm toplantı ve faaliyetlerde bu anlayış gözetilmiştir. Bu doğrultuda geride bırakmış olduğumuz süreçte gerçekleştirdiğimiz çalışmalar sektörde karşılığını bulmuştur.

Yönetim Kurulumuz, sektörümüzün sorunlarını sektörün tüm bileşenleriyle bir araya gelip uzlaşarak çözmeyi, tartışmalarda taraf olmak yerine, sektörü kucaklayıcı, üretim ve ihracatta sürdürülebilirliği sağlama amaçlı çalışma ve projelere odaklanmayı tercih etmiş ve çalışmalarını bu yönde yürütmektedir.

Türk zeytin ve zeytinyağını dünya markası yapma yolunda önemli adımlar atmayı hedefleyen Yönetim Kurulumuz, içinde bulunduğumuz olağanüstü pandemi döneminde de sofralık zeytin, zeytinyağı ve pirina yağı ihracatını ilgilendiren konularda sektörün bütün bileşenlerinin görüş ve desteğini alarak faal olarak çalışmalarına devam etmedir.

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği olarak, mevcut pazarlardaki konumumuzun korunması adına sofralık zeytin ve zeytinyağı için uygulanmakta olan ihracat iade tutarlarının ve üreticilere yönelik desteklerin artırılması ve hedef pazarlara yönelik ihracatımızın arıtılması için alınması gereken tedbirler ile ilgili olarak TİM ve Bakanlıklar nezdinde çalışma ve girişimlerimize devam edilmektedir.

Pandeminin etkilerinin azalmasıyla rahat bir nefes almaya başladığımız bu dönemde, zeytinyağı ihracatımıza getirilen kısıtlamalar, üreticisinden ihracatçısına bütün sektörümüzü zor duruma sokmuştur. Bu tarz kısıtlamalar ihracat pazarlarımızın kaybına ve yüz milyon dolarlar zarara yol açtığı gibi, üründe arz-talep ve fiyat dengesi bozulacak, arz fazlasına dönüşecek stoklar nedeniyle üretici de önemli gelir kaybına uğrayacaktır. Sektörümüzde asıl odaklanılması gereken konu verimlilik olmalıdır. İhracatı önleyerek değil, hangi yöntemlerle üretimi arttırırız bunun için çaba göstermeliyiz. EZZİB olarak, sektörümüzün kısıtlamalardan kaynaklı mağduriyet yaşamaması adına bu doğrultudaki görüşlerimizi ilgili Bakanlıklarımıza ilettik.

Yönetim Kurulu olarak, “üretim ne kadar çok olursa, ihracat da o kadar fazla olur” düşüncesindeyiz. Bu nedenle, üreticiye de olabildiğince destek olmayı hedeflemekte ve üreticimizin destek taleplerini Bakanlıklar ve resmî kurumlara ulaştırmada köprü görevini üstlenmekteyiz.

Çalışma raporumuzda; Yönetim Kurulumuzca 2021/22 döneminde yürütülen çalışmaların yanı sıra, ülkemiz ve dünya üretim, ihracat istatistiklerine de yer verilmiştir.

Çalışmalarımızda ülkemiz açısından en olumlu ve yararlı sonuçların alınabilmesi için bizlere değerli görüş ve uyarıları ile ışık tutan siz değerli üyelerimiz ile Birliklerimiz personeline bu vesile ile teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

**Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Adına,
Davut ER
Yönetim Kurulu Başkanı**

YÖNETİM KURULU

Davut ER
Başkan

Mehmet Emre UYGUN
Başkan Yardımcısı

Mehmet Kadri GÜNDEŞ
Başkan Yardımcısı

Mehmet Şafi TUNÇ
Muhasip Üye

Aysun ARAS
Üye

Ayhan BAKAN
Üye

Levent BİLGİNOĞULLARI
Üye

Aykut EKER
Üye

Bahaettin OKTAV
Üye

Şerif SELÇUK
Üye

S. Güngör ŞARMAN
Üye

DENETİM KURULU

Zehra Meltem DEMİRCİ
KÖKNAR
Üye

Rahmi BALSARI
Üye

Fahri YILDIRIM
Üye

GİRİŞ

BÖLÜM I

GENEL EKONOMİK DURUM VE SEKTÖREL DEĞERLENDİRME

Türkiye, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınının etkilerine rağmen dünyada en iyi performans gösteren ekonomilerden biri olurken, ihracat ve sanayi üretimi büyümenin lokomotifi oldu. İhracatta rekorlara imza atıldı.

Salgın nedeniyle küresel tedarik zincirinin bozulması ve emtia fiyatlarındaki yüksek artışlardan Türkiye'deki fiyatlar da etkilendi.

Kovid-19 salgınına yönelik önlemler kapsamında salgından etkilenen kesimlere yönelik bazı destekler uygulamaya konuldu. Hazine ve Maliye Bakanlığı öncülüğünde KOBİ'lere finansman desteği için 2021 Nefes Kredisi devreye alındı. Ödeme güclüğü çekilen çek ve senetlere ilişkin kolaylık, başlamış icra ve iflas takiplerinin durdurulması, kamuya yönelik vergi ve prim borçları için yapılandırma imkanı bunların başlıcaları.

Yeni tip koronavirüs salgınının etkisiyle dünyada bozulan tedarik zincirlerine alternatif arayışları Türkiye'ye olan ilgiyi artırdı. Salgınla mücadele kapsamındaki tedbirlerle üretime devam eden Türk şirketleri, yurt içinde ihtiyaçları karşılarken ihracatta mevcut pazarlara yenilerini ekledi. Türkiye ekonomisi, yüksek ihracat performansını sürdürdü ve yeni ihracat rekorlarına imza attı.

Türkiye'de yüksek faiz döngüsü yerine, yüksek büyüme, düşük cari açık, yatırım, üretim, istihdam, ihracat, büyüme odaklı "Türkiye Ekonomi Modeli" uygulamaya konuldu. Bu çerçevede ihracat ve büyüme verileri pozitif seyretti. Türkiye, G20 ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ikinci ülke oldu.

TÜRKİYE GENELİ İHRACAT RAKAMLARI

Tablo 1 - Türkiye Geneli Sektörel Bazda İhracat (1000 ABD Doları)

SEKTÖRLER	2020	2021	Değişim ('21/'20)	Pay(21) (%)
I. TARIM	24.343.663	29.737.575	22,2	13,2
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	16.329.877	19.343.588	18,5	8,6
Zeytin ve Zeytinyağı	271.127	309.497	14,2	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	2.449.812	3.400.154	38,8	1,5
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	5.563.974	6.993.833	25,7	3,1
II. SANAYİ	127.529.917	170.880.410	34,0	75,8
III. MADENCİLİK	4.269.794	5.930.165	38,9	2,6
T O P L A M (TİM*)	156.143.375	206.548.150	32,3	91,6
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhr.	13.494.380	18.819.527	39,5	8,4
GENEL İHRACAT TOPLAMI	169.637.755	225.367.676	32,9	100,0

Tablo 1'de İhracatçı Birlikleri kayıtları bazındaki Türkiye geneli sektörel ihracat rakamlarını incelediğimizde 2021 yılında bir önceki yıla göre tüm sektörlerdeki toplam ihracatımız %33 artışla 225 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, Tarım sektörü ihracatımız %22 artışla 29 milyar \$ iken, sanayi sektöründe %34 artışla 170 milyar \$, Maden sektöründe ise %39 artışla 5,9 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Zeytin ve zeytinyağı sektörü, 2021 yılı itibari ile ihracatını geçen yıla göre %14 artışla 309 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

BÖLÜM II

TÜRKİYE ZEYTİNYAĞI VE SOFRALIK ZEYTİN ÜRETİMİ

2.1. 2021-2022 SEZONU TÜRKİYE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın verdiği yetki doğrultusunda Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) koordinatörlüğünde yapılan 2021–2022 sezonu zeytin ve zeytinyağı rekoltesi tespit çalışmaları sonucunda aşağıdaki tespitlerde bulunulmuştur.

Her yıl olduğu gibi Ülkemizin en büyük zeytin üreticisi 17 ilimizin bulunduğu coğrafi bölgeler dikkate alınarak Kuzey Ege, Orta Ege, Güney Ege ve Akdeniz-Güneydoğu Bölgelerinde çalışma yapmak üzere 4 farklı Heyet oluşturulmuştur. Ancak dünyanın her yerinde olduğu gibi Ülkemizde de derin etkisi hissedilen Covid-19 salgını nedeni ile maalesef heyetlerin çalışma metodolojisinde değişiklik yapılmış, Sağlık ve İç İşleri Bakanlığının yayınladığı tedbirler dikkate alınarak çalışma yürütülmesine karar verilmiştir. Buna göre, her bölgede görev yapan Heyet üyeleri, o bölgede bulunan Odalar, Borsalar, Kooperatifler, Dernekler, Üretici Birlikleri, Fabrika sahipleri, üreticiler... gibi kurum kuruluş ve kişiler ile birebir iletişim halinde, yerel kaynakların bilgilerini değerlendirmişler ve bu doğrultuda raporlarını hazırlamışlardır. “Zeytin ve Zeytinyağı Rekoltesi Ulusal Resmi Tespit Heyeti ve Çalışma Programı” çerçevesinde gerçekleşen çalışmalar Ekim ayı içerisinde tamamlanmış ve yapılan tetkikler sonucu aşağıdaki 2021-22 Türkiye Rekolte Raporu hazırlanmıştır

TABLO 2: UZZK TÜRKİYE 2021/2022 SEZONU ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE TAHMİNİ

İLLER	AĞAÇ SAYISI		Ağaç Başına Zeytin Danesi (Kg)	Elde Edilecek Zeytin (Ton)	Yemekliğe Ayrılacak Zeytin (Ton)	Yağlığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Elde Edilecek Zeytinyağı (Ton)	1 Kg Zeytinyağı İçin Zeytin Danesi (Kg)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen						
BURSA	11.792.955	189.360	12,4	146.521	117.311	29.209	5.830	5,0
ÇANAKKALE	5.050.132	503.266	6,9	34.635	6.308	28.327	5.277	5,4
BALIKESİR	11.320.434	555.862	15,7	177.833	42.993	134.840	26.850	5,0
TEKİRDAĞ	968.754	76.637	17,0	16.438	6.589	9.849	1.970	5,0
İZMİR	16.823.256	3.792.130	10,0	168.931	18.366	150.564	30.113	5,0
MANİSA	21.783.434	4.212.646	12,4	269.309	150.088	119.221	21.289	5,6
AYDIN	21.559.929	2.228.534	13,3	287.749	43.693	244.056	42.370	5,8
MUĞLA	16.857.257	1.777.688	10,8	182.688	16.646	166.042	28.363	5,9
ADANA	2.945.407	277.230	7,1	21.000	3.000	18.000	4.000	4,5
ANTALYA	4.270.069	748.755	10,5	45.000	10.000	35.000	7.000	5,0
GAZİANTEP	9.139.349	1.236.837	3,6	33.000	1.500	31.500	7.000	4,5
HATAY	13.732.722	3.059.735	8,7	120.000	12.000	108.000	24.000	4,5
KAHRAMANMARAŞ	4.954.994	1.494.277	3,6	18.000	1.500	16.500	3.000	5,5
KİLİS	3.152.482	635.288	7,6	24.000	1.500	22.500	5.000	4,5
MERSİN	10.646.423	3.302.533	9,9	105.000	30.000	75.000	15.000	5,0
OSMANİYE	4.149.639	657.550	8,2	34.000	9.000	25.000	5.000	5,0
ADYAMAN *	512.756	658.469	8,3	4.275	1.281	2.994	599	5,0
ARTVİN*	22.059	8.661	9,8	217	217	0	0	5,0
BARTIN*	420	2.202	1,0	0	0	0	0	0,0
BİLECİK*	270.055	51.490	11,1	3.007	3.007	0	0	0,0
BURDUR*	131.265	33.822	6,3	826	593	233	47	5,0
DENİZLİ*	1.342.171	807.099	13,7	18.341	10.353	7.989	1.598	5,0
DİYARBAKIR*	4.550	100	5,0	23	0	23	5	5,0
ESKİŞEHİR*	33.100	38.520	11,5	380	347	33	7	5,0
ISPARTA*	24.065	21.810	32,3	777	493	284	57	5,0
KARAMAN*	312.800	183.651	11,7	3.657	2.842	814	163	5,0
KASTAMONU*	7.256	888	3,7	27	27	0	0	0,0
KOCAELİ*	28.531	4.399	13,8	395	390	5	1	5,0
MARDİN *	304.000	169.874	17,8	5.420	4.960	460	92	5,0
ORDU*	1.150	450	3,3	4	4	0	0	0,0
SAKARYA*	338.618	40.936	5,1	1.734	722	1.012	202	5,0
SAMSUN*	11.820	7.726	3,3	39	39	0	0	0,0
SİNOP*	34.524	6.337	10,7	368	368	0	0	0,0
ŞANLIURFA *	1.187.059	652.280	4,8	5.723	1.540	4.183	837	5,0
ŞIRNAK*	23.788	132.870	8,9	212	31	180	36	5,0
TOKAT*	1.350	1.950	4,1	6	6	0	0	0,0
TRABZON*	58.533	8.603	10,1	589	588	0	0	0,0
UŞAK*	16.712	14.450	5,0	83	8	75	15	5,0
YALOVA*	772.692	101.721	11,0	8.478	8.446	32	6	5,0
ZONGULDAK*	75	0	0,0	0	0	0	0	0,0
TOPLAM	164.586.585	27.696.636	10,6	1.738.680	506.754	1.231.925	235.727	5,2

BÖLÜM III

ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHRACATI

3.1. ZEYTİNYAĞI İHRACATI

Geride bıraktığımız 2020/2021 sezonunun tamamında (01.11.2020-31.10.2021 dönemi) Türkiye geneli zeytinyağı ihracatımız 44.022 ton olarak gerçekleşmiş, bu miktara karşılık 134 milyon ABD \$ tutarında döviz geliri elde edilmiştir. Bu rakamlar bir önceki sezonda (2019/2020) 45.389 ton zeytinyağı ihracat miktarı ve 110 milyon ABD \$ tutarı olarak gerçekleşmiştir. 2020/2021 sezonunda Türkiye genelinde toplam 147 ülkeye ve 3 serbest bölgeye zeytinyağı ihracatı yapılmıştır. Bu ülkeler arasında **ABD, İspanya, Japonya, İran ve S.Arabistan** tutar bakımından en çok ihracat yapılan ülkeler olarak ilk sıralarda yer almaktadır. İlk 10 ülkeye gerçekleştirilen zeytinyağı ihracatımız toplamın tutar bazında %80'ini miktar bazında ise %77'sini oluşturmaktadır.

Tablo 3: Son İki Sezon Zeytinyağı İhracatımız

ÜLKE ADI	01.11.2019 - 31.10.2020 MİKTAR (KG)	01.11.2019 - 31.10.2020 TUTAR (\$)	01.11.2020- 31.10.2021 MİKTAR (KG)	01.11.2020 - 31.10.2021 TUTAR (\$)	MİKTAR DEĞİŞİM %	TUTAR DEĞİŞİM %
ABD	15.265.026	33.481.529	15.639.037	45.649.059	2	36
İSPANYA	5.463.490	10.897.006	7.096.146	20.641.784	30	89
JAPONYA	2.218.641	7.373.589	3.300.203	11.784.753	49	60
İRAN(İSLAM CUM.)	163.621	478.024	1.683.607	5.050.790	929	957
S. ARABİSTAN	7.254.325	18.141.477	1.577.352	3.997.878	-78	-78
ALMANYA	753.102	3.030.606	840.119	3.615.223	12	19
BİRLEŞİK ARAP E.	1.137.772	2.965.816	1.075.634	3.560.931	-5	20
MERSİN SER. BL.	485.476	1.029.676	1.402.968	3.546.974	189	244
İTALYA	2.878.800	4.785.039	1.234.296	3.018.072	-57	-37
İSRAİL	558.692	1.074.922	1.347.654	2.987.160	141	178
ARA TOPLAM	36.178.944	83.257.683	35.197.015	103.852.625	-3	25
DİĞERLERİ	9.210.237	26.981.109	8.825.634	31.026.566	-4	15
TOPLAM	45.389.182	110.238.792	44.022.649	134.879.191	-3	22

Geride bıraktığımız son iki sezonu karşılaştırmalı olarak incelediğimizde, zeytinyağı ihracatımızın miktarda %3 azarlırken, değerinde ise %22 oranında arttığını görmekteyiz. Birim ihraç fiyatı ortalaması ise 2,42 ABD dolarından 3,06 ABD dolara yükselmiştir.

Aşağıda yer alan Tablo 4’de Türkiye geneli zeytinyağı ihracatımızın son sezonlar itibariyle tiplerine göre dağılımı sunulmaktadır. Tablodan da görülebileceği üzere toplam zeytinyağı ihracatımızın yarısından fazlasını sızma zeytinyağı oluşturmaktadır.

Tablo 4: Sezonlar itibariyle Tiplerine Göre Türkiye Geneli Zeytinyağı İhracatı

SEZON	TİP	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)	\$/KG.	% MİKTAR PAYI
2015/2016	Sızma	1.748.549	7.384.839	4,22	13,71
	Naturel 1.	4.824.396	24.354.058	5,05	37,82
	Rafine	2.917.378	10.467.298	3,59	22,87
	Riviera	3.264.658	13.415.029	4,11	25,60
	TOPLAM	12.754.982	55.621.224	4,36	100
2016/2017	Sızma	10.706.278	47.439.232	4,43	24%
	Naturel 1.	10.390.662	38.139.218	3,67	23%
	Rafine	14.181.768	53.565.384	3,78	32%
	Riviera	9.178.654	35.012.042	3,81	21%
	TOPLAM	44.457.362	174.155.875	3,92	100%
2017/2018	Sızma	29.411.450	121.216.189	4,12	44%
	Naturel 1.	7.762.728	26.720.414	3,44	11%
	Rafine	21.407.777	79.188.499	3,70	32%
	Riviera	7.506.504	27.729.932	3,69	11%
	TOPLAM	66.088.459	254.855.034	3,86	100,00%
2018/2019	Sızma	19.348.822	66.794.206	3,45	37%
	Naturel 1.	9.846.241	24.020.130	2,43	19%
	Rafine	18.539.986	42.937.212	2,31	35%
	Riviera	4.507.938	12.310.467	2,73	9%
	TOPLAM	52.242.987	146.062.015	2,79	100%
2019/2020	Sızma	12.929.812	43.223.443	3,34	39%
	Naturel 1.	10.263.981	20.738.651	2,02	19%
	Rafine	17.679.628	35.452.933	2,01	32%
	Riviera	4.518.281	10.830.655	2,40	10%
	TOPLAM	45.391.702	110.245.682	2,43	100%
2020/2021	Sızma	21.124.789	69.635.317	3,30	52%
	Naturel 1.	5.671.209	15.625.779	2,76	12%
	Rafine	13.142.124	36.720.900	2,79	27%
	Riviera	4.083.982	12.895.593	3,16	10%

	TOPLAM	44.022.103	134.877.590	3,06	100%
2021/2022*	Sızma	14.415.591	47.825.668	3,32	50%
	Naturel 1.	1.625.095	4.955.729	3,05	5%
	Rafine	11.159.415	36.035.450	3,23	37%
	Riviera	2.268.247	7.468.294	3,29	8%
	TOPLAM	29.468.348	96.285.142	3,27	100%

*1 Kasım 2021-25 Mart 2022 itibariyle

Tablo 5’de, 2011/2012 sezonundan itibaren Türkiye geneli zeytinyağı ihracatının ambalajlara göre dağılımı yer almaktadır.

Tablo 5: Sezonlar İtibariyle Ambalajlarına Göre Zeytinyağı İhracatımız

SEZON	AMBALAJ ŞEKLİ	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	\$/TON
2011/2012	Dökme	2.680.722	7.091.333	2,65
	Varilli	1.439.412	4.054.157	2,82
	Kutulu	15.082.670	53.611.453	3,55
	TOPLAM	19.202.804	64.756.943	3,37
2012/2013	Dökme	48.461.552	145.696.582	3,01
	Varilli	14.723.566	45.541.469	3,09
	Kutulu	28.945.647	101.525.769	3,51
	TOPLAM	92.130.765	292.763.820	3,18
2013/2014	Dökme	2.121.270	6.679.019	3,15
	Varilli	2.223.473	7.358.169	3,31
	Kutulu	21.999.174	85.267.630	3,88
	TOPLAM	26.343.917	99.304.818	3,77
2014/2015	Dökme	1.693.554	5.463.876	3,23
	Varilli	1.312.511	4.933.811	3,76
	Kutulu	11.850.502	55.853.330	4,71
	TOPLAM	14.856.567	66.251.018	4,46
2015/2016	Dökme	3.077.032	10.091.697	3,28
	Varilli	1.320.993	5.018.130	3,80
	Kutulu	8.356.411	40.509.027	4,85
	TOPLAM	12.754.436	55.618.854	4,36
2016/2017	Dökme	29.512.228	109.995.650	3,73
	Varilli	3.149.392	12.168.207	3,86
	Kutulu	11.795.742	51.992.018	4,41
	TOPLAM	44.457.362	174.155.875	3,92
	Dökme	35.848.598	131.489.175	3,67

2017/2018	Varilli	8.536.729	30.639.777	3,59
	Kutulu	21.725.160	92.781.110	4,27
	TOPLAM	66.110.487	254.910.062	3,86
2018/2019	Dökme	25.661.462	57.779.927	2,25
	Varilli	5.849.552	15.426.490	2,64
	Kutulu	20.731.974	72.856.713	3,51
	TOPLAM	52.242.988	146.063.131	2,80
2019/2020	Dökme	21.994.176	42.025.243	1,91
	Varilli	2.360.398	5.219.256	2,21
	Kutulu	21.034.608	62.994.292	2,99
	TOPLAM	45.389.182	110.238.792	2,43
2020/2021	Dökme	19.538.459	53.515.886	2,74
	Varilli	2.578.714	7.695.642	2,98
	Kutulu	21.905.477	73.667.663	3,36
	TOPLAM	44.022.649	134.879.191	3,06
2021/2022*	Dökme	14.959.326	46.670.902	3,12
	Varilli	1.800.623	5.133.535	2,85
	Kutulu	12.708.398	44.480.703	3,50
	TOPLAM	29.468.347	96.285.140	3,27

*1 Kasım 2021-25 Mart 2022 itibariyle

Tablo 6 ve 7’de, başlıca üretici ülkelerin gerçekleştirdikleri zeytinyağı üretim ve ihracat verileri sunulmaktadır. Tabloya genel bir bakışta İspanya’nın tüm dönemlerde üretim miktarı açısından açık ara önde yer aldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 6: Başlıca Üretici Ülkelerin Zeytinyağı Üretimi (bin ton)

ÜLKELER	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
İSPANYA	1781.5	842.2	1403.3	1280.0	1.550.0	1.598,90	1.125
İTALYA	463.7	222.0	476.6	183.0	270.0	265	366
TUNUS	70.0	340	140	100	280	120	350
YUNANİSTAN	132.0	300.0	320.0	180.0	240.0	225	275
TÜRKİYE	135	160	143	178	263	183	225
FAS	130	120	130	110	140	200	145
PORTEKİZ	91.6	61.0	109.1	76.4	130.0	115	141
CEZAYİR	44	69.5	83.5	74	82,5	76,5	126
SURİYE	180	105	110	110	100	100	120
FİLİSTİN	17,50	24,50	21	20	19,5	10	40
ÜRDÜN	19	23	29	20	20,5	24	35
ARJANTİN	30	30	19	15,50	43,5	20	30
ŞİLİ	15.0	18,50	16,50	16,50	20	20	20
AVUSTRALYA	13,50	19,50	20	21	21	21	17
TOPLAM DÜNYA	3252	2458	3176,5	2561,5	3314	3131	3.207

Kaynak: UZK (Avrupa içi ticaret verileri dahil değildir)

Dünya’da zeytinyağı üretimi son yıllarda 2,5 ila 3,2 milyon ton arasında değişmektedir. Avrupa Birliği, en önemli üretici ülke grubu olup, İspanya ise tek başına dünya üretiminin %40-50’sini gerçekleştirmektedir. İtalya, Yunanistan, Fas ve Türkiye diğer önemli üreticilerdir. Sıralama yıldan yıla değişebilmektedir. Bu ülkeler arasında Türkiye artan ağaç varlığı ve yüksek üretim potansiyeli ile ikinciliği hedeflemektedir.

Tablo 7: Dünya Zeytinyağı ihracatı (Miktar, bin ton)

ÜLKELER	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
İspanya	289,7	236,8	297,8	291,2	292	355	429
Tunus	58	304	102,5	89,5	205	160	300
İtalya	233,3	199,6	208,1	199,5	186,4	197	211
Portekiz	53,8	47,6	40,5	39,5	58,3	65	80
Türkiye	35	30	15	45	66	55	45
Suriye	10	0	6	12	20	25	30
Arjantin	21,5	12	31	16,5	38	20	23
Yunanistan	15,7	16,8	19,3	18,7	18,6	20	21,7
Şili	10	14,5	10,5	13	14,5	12	15,5
Fas	9,5	25	17	9	11	28	10,5
ABD	5,5	6,5	7,5	8	8,5	6	5
Avustralya	4,5	4,5	4,5	4,5	3	2	3
Fransa	2,3	2	2,3	2,9	2,2	2,4	1,8
Dünya Toplamı	785	929	788,5	782,5	944,5	971,5	1.205,00

Kaynak: UZK,

*AB üyesi ülkelere ait veriler sadece AB dışı ülkelere ait verilerden ithalatı yansıtmaktadır. Toplama AB içi ticaret veriler dahil değildir.

Dünya zeytinyağı ihracatında, AB dışındaki ülkelere olan 430 bin ton civarı ihracatı ile İspanya lider konumundadır. Bu ülkeyi, Tunus, İtalya, Portekiz ve Türkiye izlemektedir. ABD, Arjantin ve Şili gibi sınırlı düzeyde üretimi olan ülkelerin ihracatları da dikkat çekicidir.

Türkiye 2012/13 sezonunda gerçekleşen 92 bin tonluk rekor ihracatıyla tüm dünyada önemli bir ses getirmiş, önümüzdeki yıllar için potansiyelinin büyüklüğünü de ortaya koymuştur. İstikrarlı bir ihracat yapısının oluşması için giderek artan ağaç varlığının verime geçmesi beklenmektedir.

3.2. SOFRALIK ZEYTİN İHRACATI

2019/2020 sezonunda Türkiye genelinde toplam **84 bin** ton sofralık zeytin ihraç edilerek yaklaşık 145 milyon ABD Doları döviz geliri elde edilmiştir. 2020/2021 sezonunda ise miktar bazında %5'lik artışla **88 bin ton** sofralık zeytin ihraç edilirken, tutar bazında %3 lük artışla **149 milyon ABD\$** döviz geliri elde edilmiştir.

Tablo 8: Önde Gelen Ülkeler Bazında Son 2 Sezon Sofralık Zeytin İhracatımız

ÜLKE ADI	2019/2020		2020/2021		DEĞİŞİM	
	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	Miktar %	Değer %
ALMANYA	16.479.512	42.484.641	16.300.806	42.281.978	-1	0
IRAK	20.716.249	25.637.779	21.207.199	25.906.829	2	1
ROMANYA	13.940.653	18.323.936	15.256.899	18.699.472	9	2
ABD	5.809.357	10.064.813	6.702.817	11.100.801	15	10
BULGARİSTAN	7.171.906	7.716.577	6.336.806	7.604.915	-12	-1
BİRLEŞİK KRAL.	1.885.075	4.721.655	1.728.890	4.594.182	-8	-3
HOLLANDA	1.471.077	3.370.303	1.841.959	3.852.800	25	14
FRANSA	1.127.421	2.915.152	1.120.042	2.859.095	-1	-2
İSRAİL	1.077.458	2.100.653	1.618.669	2.710.229	50	29
AVUSTURYA	749.009	1.717.833	865.355	2.066.698	16	20
ARA TOPLAM	70.427.716	119.053.342	72.979.442	121.677.000	4	2
DİĞERLERİ	13.989.701	26.737.806	15.393.933	28.313.083	10	6
TOPLAM	84.417.417	145.791.148	88.373.375	149.990.084	5	3

Geride bıraktığımız 2020/2021 sezonu için, ihracat tutarı baz alındığında toplam zeytin ihracatımızda ilk 5 ülkenin Almanya, Irak, Romanya, ABD ve Bulgaristan olarak sıralandığı görülmektedir.

Tablo 9: Son 4 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Sofralık Zeytin İhracatı

	2017/2018			2018/2019			2019/2020			2020/2021		
	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT
SİYAH ZEYTİN	54.825.489	104.378.246	1,9	69.478.373	109.390.180	1,57	65.802.643	112.385.313	1,71	67.069.306	114.159.461	1,70
YEŞİL ZEYTİN	13.107.277	23.001.407	1,75	21.744.398	32.305.160	1,49	18.614.773	33.405.835	1,79	21.304.069	35.830.622	1,68
TOPLAM	67.932.766	127.379.654	1,88	91.222.771	141.695.340	1,55	84.417.417	145.791.148	1,73	88.373.375	149.990.084	1,70

Geride bıraktığımız 2020/2021 sezonu için, ihracat tutarı baz alındığında siyah zeytin ihracatımızda ilk 5 ülkenin Almanya, Irak, Romanya, Bulgaristan ve ABD olarak sıralandığı görülmektedir.

Tablo 10: Son 2 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Siyah Zeytin İhracatı

ÜLKE ADI	01.10.2019-30.09.2020 miktar (kg)	01.10.2019-30.09.2020 değer (\$)	Ortalama Fiyat (\$/KG)	01.10.2020-30.09.2021 miktar (kg)	01.10.2020-30.09.2021 değer (\$)	Ortalama Fiyat (\$/KG)
ALMANYA	13.385.114	35.002.374	2,62	12.361.473	33.499.565	2,71

İRAK	15.388.150	18.541.627	1,20	15.554.749	18.809.683	1,21
ROMANYA	13.294.959	17.338.471	1,30	14.541.239	17.671.415	1,22
BULGARİSTAN	4.199.530	7.285.601	1,73	4.776.168	8.025.963	1,68
ABD	7.003.033	7.370.620	1,05	6.080.033	7.103.587	1,17
BİRLEŞİK KRALLIK	1.407.525	3.661.864	2,60	1.109.539	3.136.176	2,83
HOLLANDA	1.087.087	2.664.192	2,45	1.168.094	2.864.150	2,45
FRANSA	926.697	2.443.822	2,64	822.899	2.208.487	2,68
AVUSTURYA	591.259	1.411.974	2,39	692.490	1.734.128	2,50
İSVEÇ	394.243	866.867	2,20	613.405	1.478.269	2,41
ARA TOPLAM	57.677.599	96.587.413	1,67	57.720.089	96.531.423	1,67
DİĞERLERİ	8.125.045	15.797.900	1,94	9.369.166	17.715.992	1,89
TOPLAM	65.802.643	112.385.313	1,71	67.089.255	114.247.415	1,70

Yeşil zeytin ihracatımızda ise, 2020/2021 ihracat sezonunda ihracat miktarı bazında ilk 5 sıranın, Almanya, Irak, ABD, Birleşik Krallık ve İsrail olarak oluştuğu gözlemlenmektedir.

Tablo 11: Son 2 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Yeşil Zeytin İhracatı

<i>ÜLKE ADI</i>	<i>01.10.2019-30.09.2020 miktar (kg)</i>	<i>01.10.2019-30.09.2020 değer (\$)</i>	<i>Ortalama Fiyat (\$/KG)</i>	<i>01.10.2020-30.09.2021 miktar (kg)</i>	<i>01.10.2020-30.09.2021 değer (\$)</i>	<i>Ortalama Fiyat (\$/KG)</i>
ALMANYA	3.094.397	7.482.266	2,42	3.959.538	8.847.635	2,23
İRAK	5.328.099	7.096.152	1,33	5.652.451	7.184.703	1,27
ABD	1.609.826	2.779.212	1,73	1.926.649	3.074.838	1,60
BİRLEŞİK KRALLIK	477.550	1.059.791	2,22	619.351	1.458.006	2,35
İSRAİL	683.215	1.233.786	1,81	1.005.263	1.231.960	1,23
BİRLEŞİK ARAP EM.	464.794	1.021.129	2,20	560.333	1.108.787	1,98
ROMANYA	645.693	985.465	1,53	715.660	1.028.057	1,44
HOLLANDA	383.991	706.111	1,84	673.865	988.650	1,47
KUVEYT	251.362	631.521	2,51	316.024	800.886	2,53
FRANSA	200.724	471.330	2,35	297.143	650.608	2,19
ARA TOPLAM	13.139.651	23.466.763	1,79	15.726.277	26.374.130	1,68
DİĞERLERİ	5.475.122	9.939.071	1,82	5.578.408	9.521.572	1,71
TOPLAM	18.614.773	33.405.835	1,79	21.304.685	35.895.702	1,68

Son on sezona ilişkin aşağıda yer alan tablodan genel olarak ihracatçılarımızın yurt dışındaki pazarlarda istikrarlı bir biçimde var olmak için çalıştıkları sonucuna ulaşabiliriz.2020/21 sezonunda siyah zeytin ihracatımız 114 milyon dolar düzeyinde gerçekleşerek rekor seviyeye ulaşmıştır.

Tablo 12: Sezonlar İtibariyle Türkiye Geneli Siyah Zeytin İhracatımız ve Ortalama İhrac Fiyatları

SEZONLAR	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	ORTALAMA FİYAT (\$/KG)
2011/2012	59.252.759	94.912.020	1,60
2012/2013	61.275.099	98.265.270	1,60
2013/2014	64.814.962	107.318.195	1,66

2014/2015	56.513.345	96.963.649	1,72
2015/2016	47.116.235	95.956.097	2,04
2016/2017	47.492.927	89.622.155	1,89
2017/2018	54.825.489	104.378.246	1,90
2018/2019	69.478.373	109.390.180	1,57
2019/2020	65.802.643	112.385.313	1,71
2020/2021	67.089.255	114.247.415	1,70
2021/2022*	40.714.154	63.657.429	1,56

*1 Ekim 2021-25 Mart 2022 Dönemi

Yeşil zeytin ihracatımızda, periyodisiteye bağlılığın son yıllarda azaldığı göze çarpmaktadır. 2020/2021 ihraç yılında yeşil zeytin ihracatımız rekor seviyeye ulaşarak 35.895.702 \$ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 13: Sezonlar İtibariyle Türkiye Geneli Yeşil Zeytin İhracatımız ve Ortalama İhrac Fiyatları

SEZONLAR	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	ORTALAMA FİYAT (\$/KG)
2011/2012	12.727.849	24.439.428	1,92
2012/2013	15.127.249	28.824.066	1,91
2013/2014	14.838.021	29.193.512	1,97
2014/2015	14.961.109	28.650.622	1,92
2015/2016	11.325.169	24.264.122	2,14
2016/2017	10.819.050	20.866.306	1,93
2017/2018	13.107.277	23.001.407	1,75
2018/2019	21.744.398	32.305.160	1,49
2019/2020	18.614.773	33.405.835	1,80
2020/2021	21.304.685	35.895.702	1,68
2021/2022*	17.922.855	27.621.014	1,54

*1 Ekim 2021-25 Mart 2022 Dönemi

Tablo 14. Dünya Sofralık Zeytin Üretimi (Bin Ton)

ÜLKELER	2013/14	2014/15	2015/16	2016/2017	2017/2018	2018/19	2019/20
AB Toplamı	794	868	886,5	841,9	907	865,6	768,6
Mısır	400	450,5	333,5	550	500	450	750
İspanya	572,2	555,6	601,8	596,1	563,4	613	458,3
Türkiye	430	390	397	400,5	450	420	414
Cezayir	208	233,5	221	293	318	342,5	323
Yunanistan	130	249	194	180	261	190	222
Fas	120	100	120	120	130	130	135
Suriye	120	75	150	190	100	100	117
Arjantin	140	120	73	96	106	66	95

İran	68	68	68,5	75,5	60,5	86	92,5
ABD	82,5	33,5	70,5	60,5	66	27	80,5
İtalya	69,3	42	66	39,9	60	40	60
Peru	110	40,5	52	79,5	70	70	50
Ürdün	19,5	34,5	33,5	19	29	30	46
Portekiz	17,5	17,5	20,8	21,7	17,8	17,8	22
Meksika	8	18,5	22,5	18	20	20	18
Şili	34	12,5	13	13	13	13	13
Filistin	12,5	12	11	10	9	5	12
Toplam	2.661,00	2.581,00	2.576,50	2.899,50	2.908,50	2.751,50	3.057,50

KAYNAK: IOC

Dünya Sofralık Zeytin Üretimine bakıldığında, **İspanya, Mısır, Türkiye, Cezayir ve Yunanistan** ilk 5 ülkeyi oluşturmaktadır. Mısır'a ait rakamlar şüpheli olmakla birlikte, son yıllardaki artış göze çarpmaktadır. **Arjantin, Peru, ABD, Şili ve Meksika**'daki üretim durumu, Amerika kıtasında zeytinciliğin yaygınlaşmasına işaret etmektedir.

Tablo 15. Dünya Sofralık Zeytin İhracatı (Bin Ton)

ÜLKELER	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
AB Toplamı *	283,5	315	278,5	284,8	278	300	276,3
İspanya	195,2	218,4	177,3	177,2	163	188	173,3
Mısır	65	46,5	56,5	108	88	100	150
Fas	87	78	88	86	90	99	85
Türkiye	70,5	63,5	72	58	77	65	80
Yunanistan	55,5	66,2	72,9	78	83	75	66,4
Arjantin	72	46,5	56	61,5	60	55	54,5
Peru	32	32	25	22	24	34	25
Portekiz	12,6	12,4	12,8	13,2	14	16	15,8
İtalya	7,5	7,9	9,8	9,7	11	13	13
Suriye	5	4	3	2	0	0	3
Dünya Toplamı	638	604	611	652,5	641	676	700,5

KAYNAK: IOC, -AB üyesi ülkelere ait veriler sadece AB dışı ülkelere ithalatı yansıtmaktadır. Toplama AB içi ticaret dahil değildir.

AB içi ticareti içermeyen tabloya göre, **dünya sofralık zeytin ihracatı** son yıllarda 600-700 bin ton düzeylerinde değişmektedir. Ülkemiz, sofralık zeytin ihracatında **İspanya, Mısır ve Fas**'ın ardından 4. sırada yer almaktadır. Dünyanın en önemli sofralık zeytin üreticisi ülkeleri üretimlerinin önemli bir bölümünü ihraç ederek önemli döviz girdisi sağlamaktadır.

2021/22 SEZONUNDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

4.1. Yönetim Kurulumuzca Ticaret Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı'na iletilen sektör sorunları

Türk zeytin ve zeytinyağı ihracat sektörü olarak öncelikli hedefimiz, Türkiye'de 500 bin üretici ailenin geçim kaynağı olan, 41 ilimizde üretilen zeytin ve zeytinyağımızın ihracatının sürekliliğinin sağlanması ve ambalajlı olarak ihracatının daha da artırılmasıdır. Ülkemizin markalı ve ambalajlı ihracatının sürekliliği için öncelikle rekabetçi fiyattan sürdürülebilir hammadde arzı gereklidir.

1. Ağaç Varlığımızın ve Verimliliğinin artırılması

Ülkemizde son 15 yılda Devletimizin desteği ile yapılan dikimlerle ağaç varlığımız 90 milyondan 190 milyon adet düzeyine yükselmiştir. Bunun sektörümüze sağladığı katkılar çok büyük olmakla birlikte maalesef yeterli değildir. Dünyada en önemli rakibimiz konumunda olan İspanya'nın zeytin ağaç varlığı yaklaşık 330 milyon düzeyindedir. Ülkemiz ekonomisi açısından büyük öneme sahip olan zeytincilikte üretim bölgelerinin iklim ve toprak şartları ile uyumlu, bölgelere adaptasyonunu tamamlamış çeşitlerin (örneğin; **Akhisar-Uslu, Aydın-Memecik, Bursa-Gemlik** gibi) dikiminin sağlanarak, 300 milyon ağaç varlığına ulaşmamız gerekmektedir. İhtiyaç duyulan ürünlerin, özellikle **Tekir, Domat, Memecik gibi iri taneli sofralık zeytin çeşitlerinin dikim ve üretiminin uygun bölgelerde teşvik edilmesi** gerekmektedir.

Ağaç sayımız son yıllarda artmış olmakla birlikte, ağaç başına verimlilik çok düşük düzeyde kalmaktadır. Bu sebepten dolayı, Tarım ve orman Bakanlığımız öncülüğünde yaşlı zeytin ağaçlarının tıraşlanması (gençleştirilmesi) sağlanmalı, bu nedenle oluşacak gelir kaybı, çiftçinin ürün kaybı yaşadığı yıllarda desteklenmelidir.

Zeytin fakir toprakların meyvesidir. Ülkemizde kıraç topraklarda yetişen zeytin ağaçlarının büyük bir kısmı sulama altyapısından yoksundur. Bu bakımdan damla **sulama sistemleri, derin kuyu açılması ve elektrik harcamaları** konularında acil desteğe ihtiyaç duyulmaktadır. Günümüzde, küresel ısınmanın da etkisiyle zeytincilikte sulama hayati bir önem kazanmıştır. Bunun en büyük örneklerinden Mısır, kurak iklimine rağmen son yıllarda sulamaya verdiği önem ve destek sayesinde sofralık zeytin üretiminde dünyada 2. Sıraya yerleşmiştir. Bu nedenle, tarımsal sulamada kullanılan elektrik harcamalarının %70'e kadar desteklenmesi, zeytin ve zeytinyağı üretimimiz artmasına çok büyük katkı sağlayacaktır. Ayrıca, çiftçimize verilen mazot ve gübre desteğinin de artırılması büyük önem taşımaktadır. Bakanlıklarının sağlayacağı 1 birim desteğin 10 yıl içerisinde ülke ekonomisine 10 birim olarak geri döneceğinden hiç şüphemiz yoktur.

Son olarak, Türkiye'de takribi sayısı 80 milyon adet olduğu tahmin edilen ağırlıklı olarak Orman ve Hazine arazilerindeki delice zeytin ağaçlarından aşılabilir durumda olan 40 milyon adedinin aşılataılarak üretime ve ülke ekonomisine kazandırılması sektörümüze çok büyük fayda sağlayacaktır.

2. Üreticiye Yönelik Desteklerin Artırılması

Ülkemizde üretim alanlarının (zeytin bahçeleri) ortalama büyüklüğü İspanya, İtalya gibi rakiplere kıyasla çok düşük düzeydedir ve engebeli coğrafi yapı üretim ve hasatta zorluklar çıkarmaktadır. Bu da üretimde ölçek ekonomisinin sağlanmasını engellemekte, üretim maliyelerini artırmakta, rekabetçi fiyatlardan hammadde teminini engellemektedir. Kırsal nüfusun azalması ve yaşlanması da bir diğer önemli konudur.

Uluslararası rekabette gücümüzün artırılması için; üretimin bahçeden işletmeye nakle kadar geçen tüm aşamalarında, girdi maliyetlerimizin daha rekabetçi olabileceğimiz seviyelere çekilmesi gerekmektedir. Ayrıca, AB üyesi üretici ülkelerle rekabet edebilmemiz için üreticilerimize yönelik desteklerin artırılması, mekanik tarım ve hasadın daha fazla desteklenmesi, kırsalda yaşayan özellikle genç çiftçilerin daha fazla desteklenmesi, büyük ölçekli zeytin plantasyonu yatırımlarının destek kapsamına alınması, TARSİM kapsamına aşırı sıcakların, ani ve yoğun yağışların getirdiği ürün kayıplarının dahil edilmesi gerekmektedir.

Şu an üreticiye verilmekte olan zeytinyağında kg başına 80 kuruş ve dane zeytinde 15 kuruş destek, AB ülkelerinde verilen kg başına 0,90 Euro/Kg'a ulaşan destek ile kıyaslandığında yetersiz kalmaktadır. AB üretici ülkeleri ile rekabet edebilmemiz için sofralık zeytine 0,70 TL, zeytinyağına ise 3,5 TL düzeyinde destek sağlanması gerektiğini düşünüyoruz.

Verilecek primlerin hasat dönemi başlangıcı olan Eylül-Ekim aylarında açıklanması ve ödemelerin daha erken gerçekleştirilmesi, piyasadaki arz talep dengesinin oluşabilmesi ve üreticinin önünü görebilmesi için büyük önem arz etmektedir.

3- Zeytinyağında Taklit ve Tağşişle Mücadele

İç piyasaya baktığımızda, en önemli sorun olarak karşımıza zeytinyağında taklit ve tağşiş çıkmakta. Sektörde özellikle yurtiçi satışlarda (yerel pazarlarda, yol kenarlarında ve hatta internet üzerinden satışlarda) taklit ve tağşiş yaygın olarak görülmektedir. Sektörümüzde iç piyasa fiyatlarının regüle edilememesinden ve kontrollerin yetersiz kalmasından dolayı, tağşişli yağ satışlarında kimi yıllarda artış yaşanmaktadır. Cezaların ve denetimlerin yetersiz olması, yol kenarlarında markasız, uygun olmayan ambalajlarda ve kayıt dışı satışların denetlenmesinden başlanarak, taşımayı gerçekleştiren tankerler ve depolar bazında kontrollerin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir. Taklit ve tağşiş, haksız rekabetin artması ile kayıt dışılığın önlenememesi hem kalite artışını ve hem de sektörün büyümesinin önündeki çok önemli engeller arasındadır.

Bu konuda yeterli önlem alınmadığı ve caydırıcı cezalar uygulanmadığı takdirde kamuoyu nezdinde yapılan uzun süreli çalışmalarla oluşturulan zeytinyağının sağlıklı ve faydalı bir ürün olduğu imajının zedelenmesi kaçınılmaz olacaktır. Taklit ve tağşişin önüne geçilebilmesi için denetimlerin ve cezai yaptırımların artırılarak, daha ağır tedbir ve yaptırımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Tağşişli zeytinyağı ticareti yapanların nitelikli suçlar kapsamında cezalandırılması gerekmekte. Tağşişin süreklilik kazanması halinde ise ilgililerin ticaretten men edilmesi sağlanmalı.

4-Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Desteğinin Artırılması İhtiyacı

Rakip üretici ülkelerde zeytin ve zeytinyağı üreticileri önemli ölçüde desteklenmektedir. Örneğin, AB'de üreticiye sağlanan zeytinyağı desteği 0,90 Euro/Kg düzeyindedir. Bu nedenle ülkemizin, her iki üründe de rekabet edememesinin temel sebebi, ülkemiz aleyhine oluşan maliyet farkı ve ülkemizde ihracatçıya sağlanan "**Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi**" desteğinin çok düşük düzeyde olmasıdır. Bu itibarla, Zeytin ve zeytinyağına sağlanan ihracat desteklerinin yeterli düzeyde ulaşabilmesi için en az % 100 oranında artırılması gerekmektedir.

Alınan ihracat iadelerinin sürekli nakden verilmesinin bütçe dengeleri açısından çok da uygun olmayacağının bilincindeyiz. Bu bakımdan, ihracatçımıza verilen desteklerin, devlete olan sosyal güvenlik ve vergi borçlarına mahsup edilmesinin yanında, işletmelerimizin tüm elektrik

ve doğalgaz giderlerinin de bu iadelerden mahsuplaştırılması için, ilgili kurumlar ve devlet arasındaki ikili anlaşmaların her yıl düzenli olarak yapılmasını beklemekteyiz.

Bilindiği üzere, şu an Eximbank kredi faizleri DFİF ödemelerinden karşılanabilmektedir. Benzer şekilde, diğer devlet bankaları ve özel bankalardan kullanılan kredi faizlerinin de DFİF'lerden mahsup edilmesinin yolunun açılması ihracatçılarımızın beklentileri arasındadır.

Bu noktadan hareketle, Türkiye'de tarım ürünleri içerisinde, halihazırda en fazla desteklenen ürünlerden bir tanesinin zeytinyağı olduğunu biliyoruz ve bu hususta sağlamış olduğu desteklerden ötürü Ticaret Bakanlığımıza teşekkürü borç biliyoruz. Ancak, uluslararası piyasalarda rekabet ettiğimiz İspanya, İtalya, Yunanistan gibi AB ülkelerinin yanı sıra sofralık zeytindeki en büyük rakiplerimizden olan Mısır'da ihracatçılara verilen doğrudan desteklerle mukayese edildiğinde, ülkemizdeki desteğin düşük düzeyde kaldığı değerlendirilmektedir. Bu yüzden ihracat destekleri programlanırken rakiplerimizin durumunun ve rakip ülkelerdeki fiyat ve desteklemelerin de, markalı zeytin-zeytinyağı ürünlerimizin yurt dışındaki pazarlarda rafta kalmasının sağlanabilmesi amacıyla göz önünde bulundurulmasını talep etmekteyiz.

Ayrıca, **ambalajlı prina yağı** ihracatına da şu an zeytinyağına verilmekte olan ihracat iadelerinin en az yarısı düzeyinde destek verilmesinin prina yağı ihracatımızın artmasına çok önemli katkı yapacağı değerlendirilmektedir.

Diğer yandan, küçük ambalajda yapılan "**Private Label**" zeytinyağı ihracatında, markalı ürünlere sağlanan desteğin en az %50'si oranında destek sağlanması da ihracatımızın artışına katkı yapacaktır. ABD, Avustralya, G. Kore gibi önemli pazarlarda piyasaya hakim olan ve 80-100 yıllık geçmişe sahip olan bazı market zincirleri, çok uygun fiyattan teklif edilse bile kendi markalı ambalajları dışında ürün kabul etmemektedir. Bu nedenle, bu market zincirlerine, rakiplerimizi aşip ürün satabilmenin tek yolu **private label** ürün ihracatına destek sağlamaktan geçmektedir.

Diğer yandan, **organik zeytin ve zeytinyağı ihracatında hem kutulu hem organik desteğinin birlikte verilmesi**, organik ihracatımızın artmasına önemli destek sağlayacaktır. Bu çerçevede, organik tarım yöntemleri ile üretilen ve bu durumu Organik Ürün Sertifikası ile tevsik edilen zeytin ve zeytinyağlarında, hali hazırda ambalajlı ve Tescilli Türk markalı ürünler için verilmekte olan ihracat iade miktarları ve azami ödeme oranlarının % 50 oranında artırılması beklenmektedir.

5- AB'nin Türk Zeytinyağına Uyguladığı Kotanın Artırılması ve Brexit Sonrası İngiltere'ye Zeytinyağının Gümrük Vergisiz ve Kotasız Olarak Girişinin Sağlanması

Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde Avrupa Birliği Türk zeytinyağına yıllık yalnızca 100 ton düzeyinde kota tanımıştır. Fas, Tunus gibi diğer üretici ülkelere çok büyük miktarlarda vergisiz ihracat avantajları tanınmaktadır. AB ve Türkiye arasındaki Gümrük Birliği anlaşmasının güncellenmesi görüşmeleri çerçevesinde AB'nin ülkemize uygulamakta olduğu zeytinyağı gümrük vergisinin sıfırlanması ya da Avrupa Birliği'nden zeytinyağı için en az 30.000 tonluk bir kota alınmasının Türk Zeytin ve zeytinyağı sektörünün geleceği için çok faydalı olacağı görüşündeyiz. Diğer yandan; AB ve Gümrük Birliğinden ayrılan İngiltere ile ülkemiz arasında önümüzdeki dönemde yürürlüğe girecek olan STA kapsamında müzakerelerin devam ettiğinden hareketle, ülkemiz için stratejik bir öneme sahip olan zeytin-zeytinyağı sektörüne müzakerelerde öncelik tanınması gerektiği ve Türkiye'den İngiltere'ye zeytinyağı ihracatında gümrük vergisinin sıfırlanmasının hemen hemen bütün ihtiyacını İspanya, İtalya gibi

AB ülkelerinden karşılayan ve yıllık ortalama 70 bin ton zeytinyağı ithal eden İngiltere pazarında ülkemizin önemli bir pay edinmesini sağlayacağı düşünülmektedir.

6- Türkiye’de Zeytinyağı Tüketiminin Artırılması için KDV Oranının Düşürülmesi

Ülkemizde yurtiçi zeytinyağı tüketimi 130-140 bin ton civarında tahmin edilmektedir ve bu çerçevede kişi başına tüketim 2 kg’ın altındadır. Türkiye, maalesef, zeytinyağı üreten ülkeler arasında kişi başına en az zeytinyağı tüketen ülke konumundadır. Üretici ülkelerden Yunanistan, İtalya, İspanya’da kişi başı 10-15 kg arasında tüketim bulunmaktadır. Diğer bitkisel yağlara göre fiyatı hali hazırda daha yüksek olan zeytinyağı KDV ile birlikte daha da pahalı hale gelmekte ve tüketim miktarı azalmaktadır. Sağlık iksiri ve şifa kaynağı olan zeytinyağında %8 olan KDV'nin %1'e indirilmesi talep edilmiş ve bu durumun tüketimi artıracığı ve ortalama kişi başı 5kg olan tüketim hedefimize ulaşılmasında çok büyük katkısı olacağı, böylece orta ve uzun vadede kalp, damar ve kanser hasatlıkları için yapılan sağlık harcamaları azalarak Sağlık Bakanlığımız ilaç harcama bütçesine azaltıcı yönde katkı sağlayacağı ifade edilmiştir. Bu çerçevede, 2022 Şubat ayında zeytinyağının da içinde yer aldığı temel gıda ürünlerinde KDV oranı %1’e düşürülmüş olup, önümüzdeki dönemde sektörümüz ve iç tüketimin artırılması açısından olumlu katkıları olması beklenmektedir.

7- Navlun ve Boş Konteyner Sorunu

Küresel pandemi döneminde taşımacılık sektöründe şimdiye kadar tecrübe etmediğimiz bir konteyner krizi yaşamaya başladık. Global konteyner krizi ve ani artan ürün ticareti talebi sebebiyle navlunların hiç olmadığı kadar arttığını görmekteyiz.

Konteyner krizini ortaya çıkaran birçok sebep olmakla birlikte, bu sebepler birbirini tetikleyerek krizin daha da derinleşmesine neden olmaktadır. Bu sebeplerin en başında pandemi nedeniyle bozulan planlar neticesinde mevcut konteynerlerin sirkülasyonunda yaşanan sıkıntı ve gecikmeler gelmektedir. Dünyanın en büyük ihracatçısı konumunda olan Çin ve diğer doğu Asya ülkeleri, Avrupa ve ABD’nin ihtiyacı olan birçok mamul üretmekte ve üretilen bu ürünler gemi konteynerleri ile taşınmaktadır. Avrupa ve ABD’ye dolu giden bu konteynerlerin büyük çoğunluğu Asya’ya boş olarak geri dönmek zorunda kalmaktadır.

Covid 19 sonrasında Çin, ABD ve AB’ye nazaran pandemi kısıtlamalarını daha erken bitirerek normale dönmekle beraber boş konteynerler, kısıtlamaların devam ettiği AB ve ABD’de mahsur kalmıştır. Dünyada yaklaşık 180 milyon konteyner bulunmakta ve bu konteynerler pandemi nedeniyle destinasyonlarına ulaşamamaktadır. Çünkü dünyanın en büyük ihracatçısı Çin’den gelen her 3 konteynerden sadece 1’i Çin’e dolu olarak geri dönmekte, boş konteynerlerin çoğu batı limanlarında beklemektedir. Pandemi esnasında online alışveriş de hiç olmadığı kadar artmış bulunmaktadır. E-ticarette gerçekleşen ve daha önce öngörülemeyen bu artış zaten kapasite sıkıntısı yaşayan taşımacılık sektörü üzerine ilave yük getirmiştir.

Pandeminin etkileri son dönemde ortadan kalkmaya başlamakla birlikte konteyner krizi henüz aşılabilmiş değil. Küresel salgın sürecinde yaşanan birçok sıkıntı, konteyner krizi ile birleşerek uluslararası ticareti sekteye uğratmıştır. Pandemiye toparlanma evresini yaşadığımız bu zaman diliminde, mevcut konteyner sayısı yeterli düzeyde değil ve bu nedenle tedarik zincirleri kesintiye uğramakta. Konteyner eksikliği ve pandemi nedeniyle oluşan sıkıntılar nedeniyle, konteyner fiyatları drewry dünya konteyner endeksine göre geçtiğimiz yıla göre %300 artmış durumda.

Yalnızca zeytin-zeytinyağı sektörünü değil, bütün sektörlerimizi derinden etkileyen ve ihracatımıza büyük bir darbe vuran, boş konteyner bulunamaması ve yüksek navlun fiyatları konusunda, gerek ülkemiz limanlarına uğrayan gemi sayısının artırılması ve gerekse

ihracatçılarımızın ihtiyaç duydukları boş konteyner ihtiyacının giderilmesi için Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, TİM, TOBB, Deniz Ticaret Odaları gibi sektörle ilgili STK'ların bir arada olduğu bir platform oluşturulmasının ve düzenli şekilde toplanılmasının faydalı olacağını düşünmekteyiz.

8- Zeytinyağı İhracat Kısıtlamaları

Bilindiği üzere, 27 Ocak 2022 tarihinde resmi gazetede yayımlanan, “Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatına İlişkin Tebliğ” ile Tarım ve Orman Bakanlığı, aralarında zeytin ve zeytinyağın da yer aldığı bazı ürünlerin ihracatında gerektiğinde dönemsel düzenlemeler yapmaya yetkili kılınmış ve 26.02.2022 tarihli Tarım ve Orman Bakanlığımızın talimatlarıyla, 2021 yılında getirilen dökme zeytinyağı yasağının üzerinden henüz 1 yıl dahi geçmeden, 150930000014 ve 150990000018 GTİP'li Zeytinyağı (Diğerleri) (Ambalaj miktarı 5 Kg'ı Geçen Dökme Zeytinyağı) ürünlerinin ihracatının kısıtlanmasına karar verilmiştir.

Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi verilerine göre; 2021/22 sezonuna 48 bin ton stok ve 235 bin tonluk tahmini rekolteyle girmiş bulunmaktayız.

Türkiye'nin yıllık zeytinyağı tüketimi 150 bin ton civarında seyretmekte olup, ülkemizde üretilen zeytinyağının tamamının iç piyasada tüketilmesi mümkün değildir. Zeytinyağı fiyatlarıyla bitkisel yağ fiyatları aynı seviyeye gelse bile, kısa vadede büyük bir tüketim artışı olması beklenmemektedir. Son 5 sezon ortalama zeytinyağı ihracatımız ise 50 bin ton düzeyindedir. Bu rakamlara baktığımızda, elimizdeki zeytinyağı miktarının hem iç tüketime hem ihracata fazlasıyla yeteceği açıkça görülmektedir.

Zeytinyağı kısıtlaması nedeniyle uzun yıllarda kazanılan ihraç pazarlarımız kaybedilme riski ile karşı karşıya kalmaktadır. Gelecek sezonun devir stoğunun yüksek olması zeytinyağı sektörü için çok olumsuz bir durum yaratacaktır. Kaybedilen ihraç pazarları nedeniyle ihracatın da düşmesiyle birlikte üretici maalesef emeğinin karşılığını alamayacak ve çiftçinin geliri düşecektir. İç piyasadaki üretim ihracat için yetersiz görülüyorsa, diğer bitkisel yağlarda yapıldığı gibi zeytinyağında da gümrük vergisi sıfırlanarak, yurtdışından zeytinyağı getirilip ihraç pazarlarımızın korunması sağlanmalıdır.

Kutulu ihracatı artırmak ana hedefimiz olmakla birlikte her firmamız ithalatçılardan gelebilecek farklı talepleri karşılamak durumundadır. Bugün dünya zeytinyağı üretiminin yüzde 55'ini tek başına gerçekleştiren İspanya uzun yıllar zeytinyağını dökme olarak İtalya'ya ihraç etmiştir. Sonraki yıllarda İtalyan markalarını satın alarak markalı ihracatta önemli bir konuma gelmiştir. Halen, İspanya'nın toplam zeytinyağı ihracatının yüzde 60'ını dökme zeytinyağı oluşturmaktadır.

Türk zeytinyağı ihracatçılarının yıllık yaptığı kontratlar bulunmaktadır. Bu taahhütlerini yerine getiremedikleri takdirde prestij kaybına uğrama yanında, önümüzdeki yıllarda da bu müşterileriyle çalışmalarının yolu kapatılmış olacak, zor şartlarda kazanılmış olan pazarlar kolayca kaybedilecektir.

Bizim de nihai hedefimiz katma değerli ve kutulu ihracatımızın payını arttırmaktır. Öte yandan dünyada catering, balık konservesi gibi alanlarda faaliyet gösteren firmalar önemli miktarda zeytinyağını kendi üretimlerinde kullanılmak üzere ülkemizden dökme olarak temin etmekte. Tüm bu nedenlerden dolayı, serbest piyasa kurallarının uygulanarak 5kg üzerindeki ambalajlarda zeytinyağı ihracatının devam ettirilmesi gerekmektedir.

Bu konuda Tarım ve Orman eski Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli ve Tarım ve Orman Bakanımız Prof. Dr. Vahit Kirişçi ile bir araya gelinerek sektörümüzün talepleri dile getirilmiştir.

4.2. İklim Değişikliği ve Sürdürülebilir Tarım: Zeytinin Geleceği Çalıştayı

İklim ve ekolojik krize karşı yeni bir ekonomik büyüme stratejisi sunan Avrupa Birliği (AB) Yeşil Mutabakat sürecinin özellikle Türk zeytin ve zeytinyağı sektörüne etkilerini ele almak, bu kapsamda Bakanlığımızca yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı çerçevesinde, AB Yeşil Mutabakatı kapsamında alınacak önlemler ve kapsamlı değişiklikler, Türkiye'nin AB ile tarım ticaretini sekteye uğratmaması açısından sürdürülebilir tarıma yönelik gerçekleştirilmesi gereken eylemler ve atılacak adımlar konusunda bilgilendirme ve değerlendirme yapmak üzere ihracatçı firmalarımızın temsilcileri ve sektörün diğer tüm paydaşları ile, 7 Aralık 2021 tarihinde bir çalıştay gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca çalıştay kapsamında 2020 yılında en çok zeytin ve zeytinyağı ihracatı yapan üyelerimize yönelik "Ödül Töreni" düzenlenmiştir.

4.3. Basın Toplantısı

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliğimizce, 2021 yılı değerlendirmesi ve 2022 yılı hedeflerini açıklamak ve zeytin ve zeytinyağı sektöründeki güncel gelişmelerini kamuoyu ile paylaşmak amacıyla, 22 Şubat 2022 tarihinde basın mensuplarıyla bir araya gelinerek bir basın toplantısı gerçekleştirilmiştir.

4.4. Yurt İçi Tanıtım Etkinlikleri

İZFAŞ tarafından organize edilen ve pandemi koşulları nedeniyle bu dönemde gerçekleştirilemeyen, ilimiz ve sektörümüz için çok önemli bir fuar olan Olivtech Zeytin, Zeytinyağı ve Teknolojileri fuarına, 2022 yılı için alım heyeti düzenlenmesi başvurusu Bakanlığımıza iletilmiş ve onay alınmış olup, bu doğrultuda çalışmalarımız devam etmektedir.

4.5. Yurtdışı Tanıtım Etkinlikleri

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliğince yurtdışında gerçekleştirilen tanıtım faaliyetleri aşağıdaki gibidir:

5-10 Kasım 2021 tarihlerinde Şanghay/Çin'de Milli Katılım organizasyonu Birliklerimizce yürütülen CIIE 2021,

01 Ekim 2021-31 Mart 2022 tarihleri arasında Dubai/BAE'de düzenlenen olan "Dubai Expo 2020,

3-17 Şubat 2022 tarihlerinde Expo Dubai ile eş zamanlı olarak gerçekleştirilen ve Türkiye Standı Koordinasyonu Birliklerimizce yürütülen Gulfood 2022

fuarlarındaki Türkiye standlarında yer alınarak, ülkemiz zeytin-zeytinyağı sektörüne ilişkin tanıtıcı broşürler, promosyon zeytin ve zeytinyağı dağıtılarak sektörel tanıtım gerçekleştirilmiştir.

4.6. Uluslararası Zeytinyağı Yarışmaları Desteği

Üyelerimizin ürünlerini yurt dışı pazarlarda tanıtılmaları, ihraç pazarlarını genişletmeleri ve yeni distribütör bulabilmeleri adına uygun birer fırsat olarak değerlendirilen sektörün önde gelen zeytinyağı yarışmalarına katılmak isteyen üyelerimizin numune nakliyeleri, geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi yine Birliğimiz organizasyonu ile ücretsiz olarak gerçekleştirilmiştir.

YARIŞMA	ÜLKE
Premio a la Calidad “Mario Solinas”	İspanya
New York Olive Oil	ABD
TerraOlivo	İsrail
EVO IOOC	İtalya
OLIVINUS	Arjantin
EVOOLEUM	İspanya
BIOL Premio Internazionale	İtalya
Ovibeja	Portekiz
Japan Olive Oil Prize	Japonya
London IOOC	İngiltere

4.7. North American Olive Oil Association (NAOOA) Derneğine Üyelik

ABD’de faaliyet gösteren ve ABD’ye zeytinyağı ihracatı gerçekleştiren birçok firma ve uluslararası kurum/kuruluşun üye olduğu önemli bir birlik olan NAOOA’ya Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği olarak üye statümüz devam etmektedir.

FOTOGRAFLAR:

BÖLÜM V

EİB GENEL SEKRETERLİĞİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

Export-Up Mentörlük Programı

Export-Up Mentörlük programı, Ege İhracatçı Birlikleri, Avrupa Yönderlik ve Koçluk Derneği ve TurkishWin İş birliği ile faydalanıcıların, tecrübeli ihracatçılarımızın mentörlüğünde kişisel ve is hedeflerini gerçekleştirmelerini planlayan bir mentörlük programıdır. Bu program ile genç ve kadın girişimcilerin networklerini geliştirmelerine yardımcı olmak, sahip oldukları kaynaklara dair farkındalık uyandırmak ve sonuçta Birliğimizin temel amacı olan sürdürülebilir ihracat artışı hedeflenmektedir.

Genç ve Kadın Girişimcilere Yönelik İhracat Odaklı EIB Export-Up Mentörlük Programı kapsamında tecrübeli ihracatçılarımız ile genç ve kadın ihracatçılara mentörlük olanakları sunulması amaçlanmaktadır. Programın temel hedefi ihracat girişimcilerinin gelişimine destek sağlamaktır. Ege Bölgesi'nin ihracat potansiyelini artıracak EIB Export-Up Mentörlük Programı bölgemizdeki ihracatçıların deneyimini, uluslararası yolculuklarına yeni başlayan genç ve kadın girişimcileri desteklemek ve harekete geçirmek için tasarlanmıştır. 2021 yılının Nisan ayında çalışmalarına başlanan Export Up Mentörlük programında ilk görüşmeler Ağustos ayında gerçekleştirilmiş olup, program dahilinde faydalanıcı ve mentör buluşmaları kendi belirledikleri sıklıkla devam etmektedir.

Entegre Yönetim Sistemi

2020 yılında gerçekleştirdiğimiz ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikasyonunun ardından, 2021 yılında bir ilki başararak ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi Sistemi ve ISO 10002:2018 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi kurulumları da gerçekleşmiş ve devreye alınmıştır. Böylelikle Entegre Yönetim Sistemine geçiş yapılmıştır.

EIB Entegre Yönetim Sistemi'nde, iş süreçlerimizi açık bir şekilde ortaya koyarak etkinliği ve verimliliği artırmak, aynı zamanda üyelerimize memnun olacağı düzeyde hizmet vermek, verilen hizmeti de sürekli iyileştirmek esastır.

Bunun yanı sıra hizmetin gerçekleştirilmesi ve sunulması sırasında çevreye en az olumsuz etki yaratacak şekilde çalışmak ve tüm paydaşlar açısından iş güvenliğine uygun bir ortam oluşturmak da Entegre Yönetim sistemimizin içerisinde olan baş etkenlerdir.

Sürdürülebilirlik, Proje, Eğitim Şubesi

AB Yeşil Mutabakatının sorumluluklarına sektörlerimizi daha iyi hazırlayabilmek için Türkiye'de İhracatçı Birlikleri arasında ilk kez EIB bünyesinde 2021 Ekim ayı itibariyle Sürdürülebilirlik Proje ve Eğitim Departmanı kurulmuştur. Bu departman ile sürdürülebilirliğe daha fazla odaklanılması ve faaliyetlerin tek bir noktadan koordine edilmesi amaçlanmıştır.

Sürdürülebilirlik Günleri

Genel Sekreterliğimiz tarafından 2 modül halinde toplamda 17 eğitimden oluşan "EIB Sürdürülebilirlik Günleri" başlığıyla sürdürülebilirlik konusunun tüm bileşenleri hakkında firmalarımızı bilgilendirmeyi amaçlayan online eğitim programı organize edilmiştir. Söz konusu program Sürdürülebilirlik Akademisi ile İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği iş birliğinde gerçekleştirilmiştir.

Eğitim başlıkları:

- Sürdürülebilirlik Kavramı ve Özel Sektör Analizi
- Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Uyumlaştırma
- Döngüsel Ekonomi
- Avrupa Yeşil Mutabakatı

- Sürdürülebilir Finans
- İyi Yönetişim Uygulamaları
- Enerji Verimliliği
- İşletmelerde Su Yönetimi
- Atık Yönetimi
- Yasam Döngüsü Analizi
- Endüstriyel Simbiyoz
- Döngüsel Ekonomi ve Döngüsel İş Modelleri
- Döngüsel İş Tasarımı, Sürdürülebilirlik Stratejisi
- Oluşturma ve Sürdürülebilirlik Raporlaması

Pilot Okulda Çince Eğitimi

Ticaret Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında 2019 yılı Ekim ayında imzalanan dış ticareti geliştirmeye ilişkin eğitim iş birliği protokolü kapsamında; dış ticaret dalında öğrenim gören öğrencilerin mesleki yeterliliklerini artırmak ve dış ticaret sektörünün nitelikli insan gücü ihtiyacını karşılamaya yönelik yetiştirilmelerini sağlamak amacıyla İzmir Dış Ticaret Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (eski adıyla İzmir Ticaret Lisesi) Birliklerimizin pilot okulu olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda; ilk aşamada farklı sektörlerdeki ağırlığı ve önemi nedeniyle anılan Lise öğrencilerine Çince dil eğitiminin sağlanması konusunda Birliklerimizce destek verilmeye başlanmıştır. Dünyanın iki numaralı ekonomisi olan ve ihracatta başlıca hedef ülkelerimizden olan Çin'in kendi diline konuşabilen genç kuşaklar yetiştirmenin, ihracatımıza önemli katkısı olacağı inancındayız.

Gıda Dostu Mutfağın Projesi

İzmir'in Konak ilçesinde hizmet veren restoran-lokanta, otel, yemekhane, yemek işletmesi gibi toplu tüketim işletmelerinde gıda israfının azaltılması ve önlenmesi amacıyla Konak İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün koordinatörlüğünde düzenlenen projeye, Genel Sekreterliğimiz personeli tarafından katılım sağlanmıştır.

İki dönem halinde planlanan projeye katılım sağlayan personelimiz, yaklaşık 7 hafta süren eğitim ile gıda israfının önlenmesi ve azaltılmasına yönelik çeşitli konularda, konunun uzmanlarından eğitim almıştır. Gönüllülük esasıyla yürütülen projenin paydaşları arasında Yasar Üniversitesi, Türkiye Lokantacılar ve Pastacılar Federasyonu bulunmaktadır.

Eğitimler

2021 yılı içerisinde gerçekleştirilen genel katılıma açık eğitimlerden, sürdürülebilirlik günleri kapsamında yapılan eğitimler hariç, 75 farklı konuda, 87 oturumda toplam 7.500'e yakın katılımcı faydalandı. Tüm eğitimler pandemi koşulları nedeniyle çevrimiçi olarak gerçekleştirildi.

İhracatçılar ve potansiyel ihracatçılar tarafından yılın en çok ilgi gören konuları, e-ihracat ve sürdürülebilirlik oldu. EİB tarafından her iki konuya özel ayrıntılı eğitim programları gerçekleştirildi.

E-Ticaretten E-İhracata Uzmanlık Programı, Uygulamalı Amazon Eğitim Programı, Dijital Pazarlama ve Uygulamalı SEO Programı; ihracatın elektronik boyutunda potansiyelimizi ortaya çıkarmak ve artırmak amacıyla gerçekleştirdiğimiz kapsamlı programlar oldu. Bu etkinliklerde 148 potansiyel ve mevcut ihracatçımız, 45 ayrı konu başlığında eğitim aldı. Her bir katılımcımız, ortalama 50 saat eğitim gördü.

Bunların dışında, rekabet hukuku, Eximbank teşvikleri, müzakere teknikleri, serbest bölgeler mevzuatı gibi birbirinden çok farklı konularda da eğitimler düzenlendi.

Pandemi şartlarının iyileşmesi halinde, halen çevrimiçi devam eden eğitimlerimizin fiziki ortamda yüz yüze yapılabilmesi de gündeme gelebilecektir.

Fuar ve Heyetler

2021 yılında, ikisi İzmir’de düzenlenen fuarlarla eş zamanlı olmak üzere 5 adet Alım Heyeti programı gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda; Danimarka, Umman, İtalya, Bahreyn, Sudan, Gabon, İrlanda, Nijer, Kamerun, Kosova, Bulgaristan, Kırgızistan, Hırvatistan Moldova ve Moritanya’nın da aralarında yer aldığı bir çok ülkeden alıcılar üyelerimizle ikili iş görüşmeleri gerçekleştirmişlerdir.

Ayrıca; yıl sonunda yaş meyve sebze ve mamulleri sektörümüzce Hollanda’nın başkenti Amsterdam ve Belçika’nın başkenti Brüksel’i kapsayan bir sektörel ticaret heyeti düzenlenmiş, bu sektörde faaliyet gösteren firmalarımızın anılan ülkelerde yerleşik alıcılarla ikili görüşme ve tesis ziyareti gerçekleştirmelerine imkan sağlanmıştır.

Sektör	Tarih	Faaliyet	Katılım Sağlayan Firma Sayısı
Hazır Giyim	03 Kasım 2021	Danimarka Alım Hey.	35
Maden / Doğaltaş	24 - 28 Ağustos 2021	Karma Alım Heyeti	9 Yerli Katılımcı 44 Yabancı Katılımcı
Maden/Maden Makinaları	13 -16 Ekim 2021	Karma Alım Heyeti	9 Yerli Katılımcı 6 Yabancı Katılımcı
Tarım ve Hayvancılık	22-25 Haziran 2021	Agroexpo Fuarı ile Eş Zamanlı Alım Heyeti	14 Yerli 37 Yabancı Katılımcı
Mobilya	06-10 Nisan 2021	Modeko Fuarı ile Eş Zamanlı Alım Heyeti	8 Yerli 5 Yabancı Katılımcı
Yaş Meyve Sebze - Meyve Sebze Mamulleri	28 Kasım - 02 Aralık 2021	Hollanda/Belçika Ticaret Heyeti	11

2022 yılında, İzmir’deki fuarlarla eş zamanlı üç adet alım heyeti düzenlenmiştir.

Sektör	Tarih	Faaliyet	Katılım Sağlayan Firma Sayısı
Tarım ve Hayvancılık	2-6 Şubat 2022	Agroexpo ile Eş Zamanlı Alım Heyeti	20 Yerli 19 Yabancı Katılımcı
Otel ve Restoran Ekipmanları	16-19 Şubat 2022	Horeca Fuarı ile Eş Zamanlı Alım Heyeti	7 Yerli 3 Yabancı Katılımcı Sayısı
Mobilya	2-6 Mart 2022	Modeko Fuarı ile Eş Zamanlı Alım Heyeti	25 Yerli 9 Yabancı Katılımcı

Almanya ve Çin’de, sektörlerimizi tanıtmak üzere ikişer fuara info stand ile katılmış, Seul’de düzenlenen Kore İthalat Fuarı’nın Türkiye standı organizasyonu da Birliklerimizce gerçekleştirilmiştir.

Sektör	Tarih	Yer	Faaliyet
Yaş Meyve Sebze - Meyve Sebze Mamulleri - Su Ürünleri Ve Hayvansal Mamuller	9-13 Ekim 2021	Almanya/ Köln	info stand

Genel Gıda	20-22 Nisan 2021	Çin/ Shenzen	Anufood China info stant katılımı
Genel Gıda	24-26 Eylül 2021	Çin/ Guangzhou	21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu Fuarı İfo stant katılımı
Genel Gıda	13-17 Şubat 2022	B.A.E./ Dubai	Gulfood Fuarı Türkiye standı organizasyonu
Genel	22-24 Temmuz 2021	Güney Kore/ Seul	Kore İthal Ürünler Fuarı Türkiye standı organizasyonu

Pandemi şartları sebebiyle geçtiğimiz yıllardaki kadar çok sayıda olmasa da 2021 yılında üç fuara milli katılım organizasyonu gerçekleştirilmiş, üyelerimizin ürünlerini uluslararası arenada sergilemesi imkanı sağlanmıştır.

Sektör	Tarih	Yer	Faaliyet	Katılımcı Firma Sayısı
Hazır Giyim	21-23 Eylül 2021	Fransa/ Paris	Premiere Vision Paris Fuarı Milli Katılım Organizasyonu	7
Deri ve Deri Mamulleri	18-20 Temmuz 2021	İtalya/ Riva Del Garda	Expo Riva Schuh Fuarı Milli Katılım Organizasyonu	11
Genel	05-10 Kasım 2021	Çin/ Shanghai	Çin İthalat Fuarı Milli Katılım Organizasyonu	8

Ülkemizde ilk sanal fuarı düzenleyen kuruluş olarak, 2021 yılında da firmalarımızın mahrum kaldıkları fiziksel fuarların yerini dolduracak dijital fuar ve heyet etkinlikleri düzenlenmiş; halihazırda düzenlenmekte olan dijital fuarlara firmaların toplu katılımı sağlanmıştır.

Sektör	Tarih	Hedeflenen Ülke	Faaliyet	Katılımcı Firma Sayısı
Hazır Giyim	15-19 Şubat 2021	Fransa	Premiere Vision Paris Fuarı	19
Deri ve Deri Mamulleri	27-30 Nisan 2021	Tüm ülkeler	Ayakkabı ve Saracıye Sanal Ticaret Heyeti	19
Genel Gıda	10-14 Temmuz 2021	ABD	Specialty Food Live Sanal Fuarı milli katılım organizasyonu	10
Hazır Giyim- Tekstil	24-28 Mayıs 2021	İspanya	İspanya Sanal Ticaret Heyeti	24
Maden / Doğaltaş	15-18 Şubat 2021	BAE, Katar, Kuveyt, Bahreyn, Umman	Sanal Ticaret Heyeti	20
Maden / Doğaltaş	30 Temmuz - 6 Ağustos 2021	Avustralya	Sanal Ticaret Heyeti	14

ABD Pazarında Türk Gıda Ürünlerinin Tanıtımına Yönelik Gerçekleştirilen Turquality Faaliyetleri

Zeytin ve Zeytinyağı Sektörü Tadım ve Tanıtım Etkinliği

Türk Zeytin ve Zeytinyağları, Las Vegas Üniversitesi ve “Caesars Entertainment” ortaklığında kurulan yenilikçi turizm teknolojileri ve mutfak laboratuvarı bulunan Black Fire İnovasyon Merkezi'nin mutfak etkinlik alanında ABD pazarındaki alıcılara tanıtılmıştır.

Meyve Sebze Mamulleri Tadım ve Tanıtım Etkinliği

Türk Yaş Meyve ve Sebze Mamullerinden közlenmiş patlıcan, turşu, biber salçası kullanılarak hazırlanan sağlıklı tariflerin tadım ve tanıtımının yapıldığı etkinlikte, sektörden ithalatçılara ürünler, lojistik operasyon süreçleri ve gümrük avantajları hakkında bilgiler verilmiştir. Türk Yaş Meyve ve Sebze Mamullerine dair minik bir bilgi yarışması gerçekleşen etkinliğe otel satın alma yöneticileri, dağıtıcılar, toptancılar, yönetici şefler ve işletme sahiplerinden oluşan 18 kişilik bir heyet katılım göstermiştir.

Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Tadım ve Tanıtım Etkinliği

Uluslararası Aşçılık Okulu Direktörlüğü görevi de yapmış olan Şef Michelle Vietmeier'in Türk Bakliyat, Hububat Yağlı Tohumlar ve Mamullerinden oluşan tarifler hazırladığı etkinliğe, ABD ve Vegas Bölgesinin önde gelen restoran ve otellerinin işletme ve satın alma müdürlerinden oluşan 22 kişilik bir heyet katılım sağlamıştır.

Odun Dışı Orman Ürünleri Tadım ve Tanıtım Etkinliği

Las Vegas Üniversitesi ve “Caesars Entertainment” ortaklığında kurulan yenilikçi turizm teknolojileri ve mutfak laboratuvarı bulunan Black Fire İnovasyon Merkezi'nin etkinlik alanında gerçekleşen etkinliğe İzmir Ekonomi Üniversitesi Gastronomi Bölümü de internet bağlantısı yoluyla uygulama mutfaklarından kendi tarifleri ile katılım sağlamıştır. Etkinlik, ABD tarafından satın almacıların, Las Vegas Ün. akademisyen/şeflerinin ve sektörden şeflerin, Türkiye tarafında ise İzmir Ekonomi Üniversitesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü akademisyenlerinin katılımı ile gerçekleşmiştir.

Faaliyetin organizasyonunda Amerika ayağında, Şef Michelle Vietmeier tarafından Türk gıda ürünleri ile Amerikalı tüketicilerin damak tadına uygun olarak geliştirilen menüler hazırlanmıştır. Aynı zamanda Türkiye ayağında, İEÜ Gastronomi Bölümü akademisyenleri Betül Öztürk, Ayşegül Selçuki ve Sevil İşevcan katılırken, Şef Ece Şener Alsay da ürün grubu ile ilgili geleneksel tarifler hazırlayıp sunmuştur.

Şef Yarışması Sponsorluğu

Etkinlik, Bölgede bulunan dünyaca ünlü zincir otelleri başta olmak üzere, Horeca sektöründe faaliyet gösteren şeflerle birlikte Las Vegas Üniversitesi öğretim görevlisi şeflerin katılımı ile Las Vegas Üniversitesi Mutfağında gerçekleşmiştir. Bölgede faaliyet gösteren önemli distribütör firma yöneticileri ile satın alma direktörlerinin yakından takip ettiği yarışmada hazırlanan menülerde, Türk levreği, Türk zeytin ve zeytinyağı, bulgur, közlenmiş meyve sebze mamulleri, kuru meyveler ve baharatlar yoğun olarak kullanılmış, Türk mutfağına özgü tekniklere de yer verilmiştir.

Özel Jette Tanıtım Filmi

Şef Michelle Vietmeier'in menü tarifini hazırladığı etkinlikte uçuş güzergahı olarak hedef bölgeler olan Las Vegas ve Los Angeles seçilmiştir. Aynı gerekçeyle influencer olarak izlenme oranı hedefini tutturmak için Los Angeles'ta yaşayan ve geniş takipçisi olan Ashley Rodriguez ve Paul Castro seçilmiştir. Levrek, bulgur, köz biber, köz patlıcan, kuru incir, kuru kayısı, zeytinyağı, kekik ve defne yaprağı menüde yer almıştır. Zeytinyağı, kuru incir, kuru kayısı EİB tarafından gönderilen ve Turkish Tastes logosu olan tanıtım ürünlerinden oluşmuştur.

E-spor Turnuvası ile Eş Zamanlı Tanıtım Etkinliği

Şef Daniel Stramm (Jennifer Lopez'in özel aşçısı) ve Mckenzie Mayor'un (şef ve beslenme uzmanı) menüyü kurguladığı ve tarifleri pişirdiği etkinlikte milyonlarca genç tüketicinin takip ettiği ünlü e-spor oyuncularını ile bu tüketici kitlesinin beslenme alışkanlıkları ve trendler değerlendirilmiştir. Buna uygun olarak bu kitlenin özellikle sağlıklı atıştırma, kolay ve hızlı

yapılan yemekler ihtiyacına yönelik menüler ünlü şef Daniel Stramm ve şef-beslenme uzmanı Mckenzie Mayor tarafından geliştirilmiştir.

Humus, fava, ajvar gibi mezeler, levrek, bulgur, köz biber, köz patlıcan, kuru incir, kuru kayısı, zeytinyağı, baharatlar menüde yer almıştır. Zeytinyağı, kuru incir, kuru kayısı EİB tarafından gönderilen ve Turkish Tastes logosu olan tanıtım ürünlerden oluşan faaliyet işbirliği yaptığımız Las Vegas Üniversitesi'nin mutfağından pişirme gerçekleştirilmiş ve e-spor oyuncuları tarafından kaydedilmiştir.

Türk Ürünlerinin Las Vegas Üniversitesi Müfredatına girmesi

Las Vegas Üniversitesi Akademisyenleri, EİB temsilcileri ve İzmir Ekonomi Üniversitesi arasında gerçekleştirilen seminer sonucunda Türk Ürünlerinin Üniversite Müfredatına girmesi sağlanmış ve ders içeriklerinin İzmir Ekonomi Üniversitesi tarafından hazırlanmasına yönelik işbirliği geliştirilmiştir.

UR-GE Projeleri

Proje Adı	Açıklama
Hazır Giyim Sektöründe Sürdürülebilir Rekabetin Geliştirilmesi URGE Projesi	Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği tarafından 2010/8 sayılı Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında 22 firmanın katılımıyla “Hazır Giyim Sektöründe Sürdürülebilir Rekabetin Geliştirilmesi URGE Projesi” yürütülmektedir. Proje kapsamında öncelikli olarak firmalarla birebir ziyaretleri kapsayan İhtiyaç Analizi çalışması ile projenin yol haritası hazırlanmıştır. İhtiyaç analizi çalışması kapsamında proje katılımcısı firmaların kritik eksiklikleri tespit edilmiş olup bu eksiklikler Sürdürülebilir Tekstil ana ekseninde üç alt başlıkta (Operasyonel Sürdürülebilirlik, Yönetmel Sürdürülebilirlik, Çevresel Sürdürülebilirlik) toplanmıştır. Bu eksikliklerin giderilebilmesi adına danışmanlık programları yürütülmektedir.
Tekstil Sektöründe Sürdürülebilir Rekabetin Geliştirilmesi URGE Projesi	Tekstil Sektöründe Sürdürülebilir Rekabetin Geliştirilmesi Projesi, tekstil ve hazır giyim sektörlerinde önemli bir kümelenme, üretim ve ihracat potansiyeli olan İzmir, Aydın, Denizli ve Manisa'yı kapsayacak şekilde Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği üyesi firmalara yönelik olarak uygulanmaya başlanmıştır. Sürdürülebilirlik konusunun tekstil ve hazır giyim sektörleri açısından öneminin gün geçtikte artması ve özellikle ana pazarlarımızda faaliyet gösteren markalar ve müşterilerin konuya özel bir önem vermesi nedeniyle söz konusu proje ile firmalarımızın bu konuda teknik açıdan daha yeterli olmalarını ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına uyumlu ve Avrupa Yeşil Mutabakatı başta olmak üzere önümüzdeki dönemde sektörün dinamiklerini etkileyecek çerçeve koşullara hazırlıklı olmalarını sağlamak hedeflenmektedir. 18 firma ile yürütülen projemiz şuan ihtiyaç analizi aşamasındadır.

Doğaltaş Sektöründe İhracat Koçluğu ve İşbirliği Kümesi	Ege Maden İhracatçıları Birliği tarafından 30 üye firmanın doğaltaş ihracatının artırılması amacıyla yürütülen, “Doğaltaş Sektöründe İhracat Koçluğu ve İşbirliği Kümesi” URGE projesi 2018 yılından itibaren faaliyet göstermektedir. Proje kapsamında üye firmaların yabancı pazarlarda etkin bir rol oynaması ve uluslararası projelerde Türk taşının kullanılması hedeflenmiştir. Proje kapsamında 4 eğitim ve Meksika’ya yönelik bir heyet gerçekleştirilmiştir.
Demir – Demirdışı Metaller Sektöründe Sürdürülebilir Rekabetin Geliştirilmesi URGE Projesi	Demir-Demirdışı Metaller Sektöründe Sürdürülebilir Rekabetin Geliştirilmesi Projesi, demir ve demirdışı metaller sektöründe önemli bir kümelenme, üretim ve ihracat potansiyeli olan Ege Bölgesi’ni kapsayacak olup, Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği üyesi firmalara yönelik olarak uygulanacaktır. Proje, Ege Bölgesi’nde faaliyet gösteren ve demir ve demirdışı metaller ihracatı yapan firmaların Avrupa Yeşil Mutabakatına uyum kapsamında proje katılımcısı firmaların tedarik zinciri içerisinde ortaya çıkardıkları karbon ayakizi/karbon emisyonlarının azaltılması ve rekabet güçlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ile orta uzun vadede sürdürülebilir ihracat artışını sağlamayı amaçlamaktadır. Projede 15 katılımcı firma yer almakta olup, proje yeni kabul edilmiş ve ihtiyaç analizi aşamasına geçilmiştir.
Taze Kiraz, Üzüm ve Nar Ürünlerinde Hedef Pazarlar URGE Projesi	Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği tarafından 18 üye firmanın başta Çin pazarı olmak üzere uluslararası ihracatta pazar paylarını büyütme hedefiyle yola çıkan Taze Kiraz, Üzüm ve Nar Ürünlerinde Hedef Pazarlar URGE Projesi 2019 sonunda faaliyetlerine başlamıştır. Halihazırda ihracata uygun ürün kalitesini ve arzını geliştirici eğitim faaliyetleri yürütülen projede hava kargo ile ürün ihracatını arttırmaya ve kolaylaştırmaya yönelik yeni projeler geliştirilmesi hedeflenmektedir.
İşlenmiş Meyve Sebze Sektöründe Hedef Pazarlar URGE Projesi	Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği tarafından, 13 üye firmanın katılımıyla yürütülen İşlenmiş Meyve Sebze Sektöründe Hedef Pazarlar URGE Projesi sürdürülebilir başarı için müşterinin beklediği kalitede ürünü, hedeflenen maliyette ve tam zamanında teslim edebilecek değer zinciri yapısını kurabilmek ve çiftçiden rafa kadar değer zincirini kontrol altında tutarak satıştaki katma değeri arttırmak amaçlarıyla 2019 yılında başladığı faaliyetlerine devam etmektedir.
Turkish Dried Fruits URGE Projesi	Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği tarafından yürütülen Turkish Dried Fruits URGE Projesi üretim ve pazarlama sistemlerinin rekabetçiliğinin artırılması ve yeni pazarlara katma değerli ihracatın yolunun açılması hedefleri ile yola çıkmıştır. Bu kapsamda Türkiye'nin çekirdeksiz kuru üzüm ihracatında AB ülkelerinde payını daha fazla arttırabilmek ve başta Japonya olmak üzere Uzakdoğu pazarına ve dünyanın en büyük ikinci nüfusu olan Hindistan pazarına girebilmek için faaliyetlerine 18 üye firmanın katılımı ile devam etmektedir.
Gıda Sektörlerinde Sürdürülebilir İhracat URGE	Ege İhracatçı Birlikleri çatısı altında faaliyetlerini sürdüren 6 gıda sektörü Birliği üyesi 27 firmanın katılımı ile yürütülecek olan projenin başvuru süreci tamamlanmıştır. Proje kapsamında Sürdürülebilirlik teması ile eğitim-danışmanlık faaliyetleri ve Yurtdışı pazarlama faaliyetleri

Projesi	gerçekleştirilecektir.
Aegean Furniture URGE Projesi	Projeye katılım sağlayan firmalarımızın planlama ve üretim süreçlerinin daha verimli hale getirilmesi, sosyal uygunluk, tasarım ve pazarlama gibi alanlarda kapasitelerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Proje 31 firmanın katılımı ile yürütülmektedir.

Birlik Üyelikleri

2021 yılı sonunda 12 Birliğimizin üye sayısı toplamda %9 artışla 17.582'ye ulaşmıştır. Bu dönemde 1.489 yeni üye kaydolarken, en çok üye artışı 2.776 yeni üye ile Ege Maden İhracatçıları Birliğimizde gerçekleşmiştir.

BİRLİK	2020 YENİ ÜYE	2020 YIL SONU ÜYE SAYISI	2021 YENİ ÜYE	2021 YIL SONU ÜYE SAYISI	20/21 ÜYE ARTIŞ ORANI
DEMİR	195	3597	223	3820	6,20%
DERİ	75	857	83	938	9,45%
HUBUBAT	91	711	87	798	12,24%
KONFEKSİYON	213	1479	171	1647	11,36%
KURUMAYVE	68	714	48	761	6,58%
MADEN	223	2561	214	2776	8,40%
MOBİLYA	241	2068	292	2358	14,02%
SU ÜRÜNLERİ	73	723	60	780	7,88%
TEKSTİL	77	917	67	980	6,87%
TÜTÜN	18	106	11	115	8,49%
YAŞ MEYVE	139	1297	129	1425	9,87%
ZEYTİNYAĞI	79	1084	104	1184	9,23%
TOPLAM	1.492	16.114	1.489	17.582	9,11%

Yeşil Pasaport

Seyahat kısıtlamalarının kalkması Birliklerimizce sonuçlandırılan Yeşil Pasaport başvurularında da %100'ün üzerinde artışa sebep olmuş; 2020 yılında 327 adet başvuru sonuçlandırılırken, 2021 sonu itibarıyla bu sayı 832'ye ulaşmıştır.

BİRLİK ADI	2017	2018	2019	2020	2021	TOPLAM
DEMİR	112	49	153	64	182	560
DERİ	20	5	22	16	24	87
HUBUBAT	16	4	29	5	39	93
KONFEKSİYON	49	21	69	21	92	252
KURU MEYVE	62	20	71	16	78	247
MADEN	103	25	140	58	128	454
MOBİLYA	41	30	74	35	77	257
SU ÜRÜNLERİ	45	15	52	30	42	184
TEKSTİL	41	8	46	12	60	167
TÜTÜN	13	11	14	12	16	66
YAŞ MEYVE	39	17	58	41	55	210
ZEYTİNYAĞI	27	9	30	17	39	122
TOPLAM	568	214	758	327	832	2.699

BÖLÜM VI

BİRLİĞİMİZ 2022-2023 İŞ PROGRAMI

1. Birliğimizin iştiğal alanında yer alan ürünlerin ihracatında devamlılığının sağlanmasına ve ihracatçılarımıza sürekli ve rekabetçi hammadde tedarikinin sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik girişimlerde bulunmak,
2. Üyelerimiz arasında iş birliği ve dayanışmayı sürdürüp geliştirmek,
3. Üyelerimizin ortak sorunlarına çözüm aramak,
4. Zeytin ve zeytinyağının gerek yurt içi gerekse yurtdışında tüketiminin artırılması amacıyla Türk zeytin ve zeytinyağının tanıtımını yapmak, bu amaçla, TİM ve yerel düzeydeki STK'larla iş birliği yapmak,
5. Türk çiftçisinin zeytin yetiştiriciliğine ilgisinin arttırılmasına ve ihracata uygun çeşitlerde yeni zeytin plantasyonlarının oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapmak, ülkemiz zeytin ağacı varlığının arttırılması için girişimlerde bulunmak,
6. Birliğimiz uğraşım alanına giren maddelerin üretimden kaynaklı sorunlarına çözümler getirilmesi ve ülkemiz zeytin ağaç varlığının ve rekolte beklentilerinin doğru ve sağlıklı bir şekilde belirlenmesi amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığınca girişimlerde bulunmak,
7. Bölgemiz üniversiteleri ve enstitüler ile iletişim kurularak zeytin ve zeytinyağı üretimi, tarımı ve işlenmesi konularında bilimsel çalışmaların yapılması için girişimlerde bulunmak,
8. Sektörde kaliteli sofralık zeytin ve zeytinyağı işleme tekniklerini açıklayan kitapçık, vb. yayınların hazırlanması çalışmaları yapmak,
9. Sektörümüz üreticilerinin tamamının desteklenmesi için yapılan çalışmalara devam etmek,
10. Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarının, markalı ve küçük ambalajlı ürünlerde daha yüksek tutularak teşvik edilmesi yönündeki girişimlere devam etmek,
11. Uzak Doğu ve ABD gibi önemli pazarlarımızda uzun yıllardır piyasaya hâkim mağaza zincirlerine yapılan Private Label satışlarına teşvik amaçlı bir miktar ihracat desteği verilmesi yönündeki çalışmalarını sürdürmek,
12. Ülkemizin ihracatının geliştirilmesine yardımcı olacak ulusal ve uluslararası sergi, fuar, kongre, konferans, seminer vb. organizasyonlara katılmak ve/veya düzenlemek,
13. Firmalarımızın önemli sorunlarından olan zeytin kara suyunun geri dönüştürülmesi ve bertarafı sırasında yaşanan sorunlara ilişkin araştırma ve çalışmalara katkıda bulunmak,
14. Uluslararası Zeytin Konseyi ve AB standartlarına uygun olmayan, taklit ve tağşişli her çeşit zeytinyağının iç ve dış ticaretinin önlenmesine ilişkin çalışmalara devam etmek,
15. Ülkemizin UZK faaliyetlerine katılımının etkin olarak sağlanarak Türk zeytinyağının tanıtımı alanında bilgi verilmesi çalışmalarına devam etmek,
16. Sektörün üretimde, iç ve dış ticarete karşılaştığı sorunlarla ilgili olarak sektörün tüm paydaşlarıyla bir araya gelinerek çözüm yolu aramak,
17. Şartlar elverdiği ölçüde, Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği'nin aylık yönetim kurulu toplantılarının ülkemizin zeytin yetişen farklı İl/İlçe veya bölgelerinde gerçekleştirilmesine yönelik programlama çalışmaları yapmak,

KDV'yi düşürün tüketim artsın

2020 yılında en çok ambalajlı zeytin ve zeytinyağı ihracatı yapan ihracatçılara yönelik EZZİB Envanter Yıldızları Ödül Töreni'nin de yapıldığı, İklim Değişikliği ve Sürdürülebilir Tarım: Zeytinin Geleceği'ni konu alan çalışmanın açılışında konuşan Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği (EZZİB) Başkanı Davut Er, zeytinyağında yüzde 8 olan KDV oranının yüzde 1'e indirilmesinin tüketimin artıracağına inandığını söyledi. ■ 5'te

"İHRACAT YASAĞINA KARŞI ÇIKIYORUZ"

Rusya ile Ukrayna arasındaki savaş nedeniyle yaşanan olağanüstü durumdan dolayı Tarım ve Orman Bakanlığı'nca zeytinyağının da aralarında bulunduğu bazı ürünlere getirilen ihracat kısıtlaması sürüyor. Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği Başkanı Davut Er, ihracat yasağına karşı çıktıklarını söyledi.

Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş nedeniyle yaşanan olağanüstü durumdan dolayı Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye'de gıda arz güvenliğinin sağlanması ve gıda ürünlerine erişimde sorun yaşanmaması amacıyla zeytinyağı, fasulye ve kuru mercimek ihracatına kısıtlama getirdi. Tarım ve Orman Bakanı Ersoy, "Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatına İlişkin Tebliği" kapsamında Karadeniz bölgesinde yaşanan olağanüstü durumu nedeniyle oluşturulan kısıtlama

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği'nin İhracatın Yıldızları töreninde, zeytin ve zeytinyağında en çok ihracat gerçekleştiren 20 firma ödüllendirildi.

ZEYTİNYAĞI İHRACAT HEDEFİ 50 BİN TON

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği'nce İzmir'de çalıştay düzenlendi. Türkiye İhracatçıları Meclisi Başkanı İsmail Gülle, zeytinyağı ihracatında bu yıl 50 bin ton hedeflediklerini söyledi. Birlik Başkanı Davut Er de "İhracatımızın önümüzdeki yıllarda ilk fırsatta 1 milyar dolara ulaşması hedeflenmektedir" dedi. İklim değişikliği üzerine konuşan Er ayrıca "Damla ve basınç sulama sistemleri kurulmalı, elektrik harcamaları, mazot ve gübre gibi çiftçilere yönelik destekler artırılmalı" açıklamasını yaptı. ■ İHA

Egeli zeytin ve zeytinyağı ihracatı yıldızlarına ödül

Geçen yıl Türkiye'den en çok ambalajlı zeytin ve zeytinyağı ihracatı gerçekleştiren firmalar "İhracatın Yıldızları" olarak ödüllendirildi. Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği üyesi Savola Gıda ambalajlı zeytinyağında, Eker Gıda ise ambalajlı zeytinde birinci oldu.

oturumunda karbon ayak izi, karbon salınımı, sürdürülebilir tarım ve güvenli gıdanın geleceğine ışık tutuldu. TARIŞ Zeytin ve Zeytinyağı Genel Müdürü Güngör Şarman, "Teknoloji çalışmaları

AME ZEY İHR

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği Başkanı Davut Er

ZEYTİNYAĞI İHRACATÇILARININ 5 YILLIK HEDEFİ 1 MİLYAR DOLAR

İhracat destekleri yüzde 80 eridi

Zeytin ağacı varlığını 90 milyonda, 150 milyona çıkaran Türk zeytinlik sektörü, oluşacak üretim artışını ihracatla katma değere dönüştürmek ve ihracat bedeline ulaşmanın gayretli içinde. 2'DE